

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 3 (2134) 1991 SAUSIS-JANUARY 15

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416)275-4672

Okupacinė kariuomenė siautėja Lietuvoje

Kreipimasis į Europos Bendrijos valstybės nares ir jų sąjungininkes

Sovietų karinių jėgų demonstravimui ir bauginimo bei smurto eskalacijai pasiekus kritinį tašką, šiandieną Lietuvoje pradėti brutalūs veiksmai. Buvo jėga užimtas Krašto apsaugos komiteto pastatas panaudojant saunamąjį ginklą, užpulti Centriniai spaudos rūmai ir jų darbuotojai — išdaužyti langai, sužeistas vienas Vakarų valstybės žurnalistas, mėginęs apsiginti nuo sovietų užpuolimo, sunkiai sužeisti keli Lietuvos piliečiai. Visi darbuotojai buvo priversti palikti pastatą, taigi rytoj neišeis nė vienas Lietuvos laikraštis. Į pagrindinius Lietuvos miestus — Vilnių, Klaipėdą, Alytų, Šiaulius, Panevėžį ir kitus — įvažiuo tankai, visi tankai bei tanketės Vilniaus kariniame Šiaurės miestelyje yra karinėje parengty. Respublikos piliečiai pakviesti saugoti Aukščiausiosios tarybos bei kitus svarbiausius valstybinius pastatus, išlikti ramiais bei nepasiduoti provokacijoms.

Siekdami savo karinių dalinių laisvo judėjimo, sovietai užblokavo pagrindinius Vilniaus kelius. Prosovietinės politinės grupuotės paskelbė visų svarbiausių transporto objektų darbuotojų streiką, nefunkcionuoja Vilniaus aerouostas. Pirmininkas V.

Landsbergis nesyk mėgino telefonu susisiekti su prezidentu M. Gorbachiovu ir pranešti, kad sovietų daliniai jau pralijo kraują. Atsakymas tebuvo, kad prezidentas Gorbachiovas "pietauja" ir jo nėra. Parlamento nariai ir pirminkas išreiškė savo tvirtą pasiryžimą apginti savo vyriausybę ir likti Aukščiausiosios tarybos pastate. Aukščiausiosios tarybos rūmuose susirinkę krašto apsaugos savanoriai prisiekė ginti savo parlamentą ir jų vadovus ir, jeigu reikės, paaukoti savo gyvybes. Be to, priešais Aukščiausiąją tarybą ir Nacionalinę biblioteką susirinko apie 20 tūkstančių piliečių, remiančių Lietuvos parlamentą.

Mes kreipiamės į visus pasaulio žmones, visas Europos bendrijos valstybes — nares ir jų sąjungininkes visom įmanomom priemonėm stengtis įtikinti sovietų karines jėgas ir prezidentą Gorbachiovą, kad naudoti jėgą prieš Lietuvos žmones yra amoralu ir žema. Laikas nepaprastai brangus, nes, jeigu sovietų karinė mašina nesustos, žus daug žmonių.

V. Landsbergis,
Lietuvos respublikos
aukščiausiosios tarybos
pirmininkas
Vilnius, 1991 m. sausio 11 d.

Ryšium su įvykiais Lietuvoje kultūros darbuotojų KREIPIMASIS - SOS

Brangieji civilizuoto pasaulio kultūros kūrėjai, ugdytojai, globėjai!

Mes kreipiamės į jūsų protus ir širdis. Lietuvių tauta ir jos kultūra yra pavojuje. Daugele Lietuvos miestų patulioja ginkluoti Sovietų Sąjungos kariškiai. Bauginami jėga, gatvėmis važinėja šarvuotieji ir tankai. Vilniuje desantininkai užėmė spaudos rūmus. Pralietas taikių žmonių kraujas. Sustabdytas demokratines pakraipos laikraščių bei žurnalų leidimas. Grasinama nuversti demokratiškai išrinktą Aukščiausiąją tarybą. Kėsinamasi į radijo ir televizijos stotis. Užgrobtas Krašto apsaugos departamentas; už-

imtos kai kurios kitos valdžios įstaigos.

Mes apeliuojame į jūsų solidarumą ir gerą valią. Laukiame veiksmingos jūsų paramos prieš atgimstančio totalitarizmo užmojus. Totalitarizmas — mūsų visų bendras priešas!

Lietuvos kultūros kongreso klubas,
Lietuvos dailininkų, kompozitorių,
rašytojų kūrybinės sąjungos

RED. PASTABA. Šis kreipimasis gautas telefonu iš Vilniaus 1991.1.12, 11 v.r., per PLB pirmininką prof. Vyt. Bieliauską. Prašoma šį kreipimąsi išvesti į gyvenamųjų kraštų kalbas ir įteikti kultūrinio pobūdžio draugijoms bei paskiriems asmenims.

Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos prezidiumo pareiškimas

Naktį iš sausio 12 į 13-ąją, padodami kelią agresorių tankams, gindami Lietuvos nepriklausomybę, žuvo keliolika beginklių Lietuvos žmonių, daugiau kaip šimtas sužeistų.

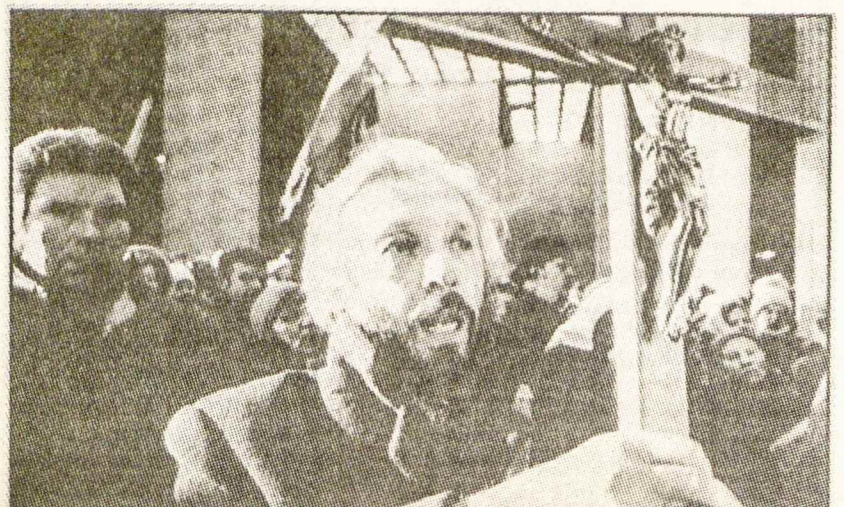
Liūdėdama su visa Lietuva ir reikišdama užuojautą jų artimiesiems, Lietuvos respublikos aukščiausioji taryba sausio 13, 14, 15 dienomis skelbia Lietuvoje gedulą.

Gedulo dienomis kviečiame

iškelti vėliavas su gedulo kaspinais, vakare languose žuvusiųjų atminimui uždegti žvakėles, o laidotuvių dieną vidurdienį skambinti visų bažnyčių varpais.

Tikime, kad nauja skaudi Lietuvai auka priartins jos višią išsivadavimą.

Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos pirmininkas V. Landsbergis
Vilnius, 1991 m. sausio 13 d.

Tūkstančiai žmonių budi prie Lietuvos parlamento rūmų. Nuotraukoje tautietis su kryžiumi prieš sovietų tankus

Vilniuje prie Lietuvos televizijos ir radijo stoties žmonės beviltiškai bando sustabdyti sovietų tankų antpuolį. Matyti tanko sutriuškinta auka

Žuvo trylika, daugybė sužeistų

Sovietiniai tankai šaudė į minią ir traiskė budinčius žmones Vilniuje prie televizijos bei radijo patalpų ir transmisijos bokšto

Kaip skelbia spauda, televizija ir radijas, sausio 13 d., sekmadienio priešaušryje, sovietų parašutininkai su automatiniais šautuvais ir tankais puolė Lietuvos televizijos ir radijo centrą ir jį užėmė. Buvo nušauta 13-ka asmenų ir 144 sužeisti, tarp jų tankų sutriuškinta 13-kos metų mergaitė. Prieš tai iš Maskvos buvo pažadeta, kad kariuomenė veiks mus sustabdydys.

Prieš sovietų brutalumą plačiai buvo reaguota. Tvirtai su pasibaisėjimu pareiškimais pasisakė užsienio reikalų ministrai, vyriausybės bei valstybių galvos, išreiškėdamos viltingas, kad kariuomenės siautėjimas bus sustabdytas. Priešingai atveju, bus suduotas smūgis Gorbachiovo "perestroikai" ir pakenks besivystantiems geriems santykiams tarp Sov. Sąjungos ir demokratiinių kraštų. Peržiūrėti pagalbos Sov. Sąjungai įsipareigojimai.

Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Latvijoje vyko demonstracijos už Lietuvą, net pačioje Maskvoje demonstrantai Raudonojo aikštėje iškėlė Lietuvos trispalvę.

Ginsis iki paskutinės sekundės

LIC sausio 13 d. pranešimu, didelės minios žmonių yra apsupusios pagrindinius pastatus Vilniuje, tarp jų ir parlamento rūmus. Pastarieji yra apversti sunkvežimiais ir kitais daiktais. Viduje budi Aukščiausiosios tarybos nariai ir jos savanoriai gynėjai. Gatvėse su garsiakalbiais siaučia kariuomenės sunkvežimiai.

Prezidentas Landsbergis savo vadovybėje sudarė 8-rių asmenų gynybos komitetą, kuris koordinuoja veiksmus iš lietuvių pusės. Neseniai paskirtas ministras pirm. Albertas Šimėnas dingo. Jo vieton

paskirtas ekonomistas Gediminas Vagnorius. Užsienio reikalų ministris Algirdas Saudargas yra Lenkijoje ir jam pavesta sudaryti egziliinę vyriausybę, jei Lietuvoje vyriausybė būtų nuversta. Jis eitų ir prezidento pareigas.

Prezidentas Landsbergis paskutiniuoju momentu, prieš sovietams užimant televizijos bei radijo pastatus, kalbėjo: "Mes nepasiduosime ir ginsime nepriklausomybę iki paskutinės sekundės".

Kaune veikia slapta televizijos bei radijo stotis. Iš Lietuvos parlamento V. Landsbergis kreipėsi į pasaulio vyriausybės: "Sov. Sąjunga pradėjo nepaskelbtą karą prieš Lietuvos respubliką. Nekalti žmonės žūna. Yra galimybė, kad demokratiškai išrinkta vyriausybė gali būti nuversta. Lietuvos aukščiausiosios tarybos nariai kreipiasi į pasaulio tautas tuoj pat pripažinti, kad Sov. Sąjunga užpuolė kitą kraštą — suverenią Lietuvos respubliką".

Iš telefoninių pranešimų

Žinios perduotos PLB valdybos vicepirm. Gabijai Petrauskienėi sausio 13 d. tiesiog iš Aukščiausiosios tarybos Vilniuje.

Sausio 13 d., 1.50 v.r. sovietų parašutininkai užėmė Lietuvos televizijos ir radijo centrą. V. Landsbergis paskutiniiais žodžiais per televiziją prašė žmones nebendradarbiauti su netikra Lietuvos valdžia, nedalyvauti teismuose, jos organizuojamose demonstracijose.

Aukščiausioji taryba turi kvorumą ir tęsia savo darbą. Maisto sukaupia keletai dienų. Lietuvos viešbučio valgykla, restoranai ir kavinės nesu-normuotai maitina budinčius prie parlamento rūmų.

Priimtas nutarimas, kad Aukščiausioji taryba turi teisę Lietuvą ginti ir ginklu. Žmonės taipogi pasirengę kovoti iki galo.

Kanados konsulas yra Vilniuje ir pastoviai duoda pranešimus Kanados užsienio reikalų ministerijai ir ambasadai Maskvoje.

Sausio 12 d. nelietuvių grupės: žydai, lenkai, vokiečiai, gruzinai ir kiti paneigė skleidžiamą informaciją, kad prieš juos lietuvių vykdoma agresija. Pasmerkė Gorbachiovo okupacinius aktus ir pasisakė prieš centrinės valdžios tautinių grupių nesantaikos kursymą.

Gorbachiovas Landsbergiui vis dar yra nepasiekiamas — neatsako į telefonus. B. Jelcinas, Landsbergio prašomas kalbėtis su Gorbachiovu jo vardu, sutiko tai daryti.

Lietuvos vyriausybės 11 ministerijų jau veikia. Posėdžiuose dalyvauja Ozolas ir Brazauskas, nors jie tarybos dar nepatvirtinti.

Per garsiakalbių skelbiama, kad sudaryti Švedo vadovaujama valdžia, daliniai lapeliai, kuriuose žadamos civilinės teisės ir žemė, jei bus grįžta į komunistinę santvarką.

Tikimasi stiprios reakcijos iš Vakarų. Tarybą labai paskatino Prancūzijos ministerio pirmininko moralinė parama, kai jis paskambino į Vilnių.

Reuterio, BBC, "Time", japonų ir norvegų žurnalistai budi Aukščiausiosios tarybos rūmuose.

Emanuelis Zingeris, Aukščiausiosios tarybos užsienio reikalų komisijos pirmininkas, Švedijoje paskelbė bado streiką, kol Lietuvoje nesu-normuotai padėtis ir nebus užtikrinta Landsbergio ir kitų (Nukelta į 6-tą psl.)

KOVOJANT SUBRĖSTAMA

Prezidentas politinėje viešumoje

Kanadiečio žurnalisto pastabos: Landsbergis jau panašus į prezidentą

J. V. DANYS

Prieš pusantros metų Lietuvoje gimė Sąjūdis, iškilo eilė vadovaujančių asmenų. Nesunkiai išsikristalizavo galutinis siekis — nepriklausomos Lietuvos atkūrimas. Nepalyginamai sunkiau buvo ir yra apsispręsti, kokių politinių kelių tai pasiekti. Lietuvoje dar tebėra du sovietų imperijos pagrindiniai ramsčiai: 40.000 sovietų armijos ir keli tūkstančiai KGB pareigūnų.

Naujiems Lietuvos vadovams tenka dviguba užduotis: vesti politinę kovą dėl nepriklausomybės ir planuoti bei vykdyti Lietuvos ūkinį gyvenimą naujose sąlygose.

Didelė dauguma demokratiškuose rinkimuose išrinktų Lietuvos aukščiausiosios tarybos deputatų tokios patirties neturėjo, buvo tik buvusios "komandinės" sistemos stebėtojai. Bene tik ketvirtadalis deputatų, buvusių komunistų partijos narių, turėjo progos dalyvauti kasdieniniame ūkinio gyvenimo vykdy-mame, nors jis ir buvo vykdomas "komandiniais". Maskvos nustatytais principais.

Jau prezidentiškas

"Vytautas Landsbergis dabar jau atrodo daug daugiau kaip Lietuvos prezidentas nei anksčiau". Taip savo straipsnį pradeda žymus Kanados žurnalistas Christopher Young ("Ottawa Citizen" 1990. XII. 10), kurio skiltį spausdina 6 dienraščiai didesniuose Kanados miestuose. Jis buvo dvejus metus Maskvoje "Southam News" laikraščio bendrovės atstovas ir gavo Kanados žurnalistų premiją už reportažus iš Sovietų Sąjungos. Jis dažnai lankėsi Lietuvoje ir turėjo pokalbį su Landsbergiu, Prunskiene, Brazausku, Terlecku, Petkumi ir kitais, rašė apie pokalbių su jais.

Toliau Young rašo: kai nuvykdavęs į Vilnių, pirmiausia užėidavęs į "Sąjūdžio" būstinę, kurios patalpos jam atrodė apšepusios, mažos, prisigrūdusios skubančių žmonių. Ten susitikdavo Landsbergį, kuris atrodė nuvargintas, kiek sumišęs, pokalbis su Young buvo nuolatos pertraukiamas telefono skambučių ir jį besikreipiančių su klausimais patarėjų.

Pastebi, kad Landsbergis, muzikos profesorius, prezidentinę pakopą pasiekė per "Sąjūdį", tautinį lietuvių judėjimą. Ir Maskvoje rusai, kaip ir užsieniečiai žurnalistai, mano, kad Landsbergis turi gerų intencijų, bet esą

gal geriau jam tiktų skambinti Lietuvos himną nei būti politinio judėjimo vadovu.

Politinis orumas ir nuovoka

"Bet štai 1990 m. Landsbergis su maža patarėjų palyda skuba po pasimatymo su užsienio reikalų ministru ir pasimatymą su ministere pirmyn. Dabar jis nešioja gerą trijų dalių eilutę. Jo plaukai ir barzdelė rūpestingai apkarpyti. Jaučiasi politinis orumas ir pasitikejimas," rašo Young. Jaučiama jo brandi politinė nuovoka ir Gorbachiovo kritikavime — pastebi Young. Pasak jo, sovietų vadovybė vis daugiau krypta į dešinįjį radikalizmą, gal net ir į fašizmą. Gorbachiovas slenka ta pačia kryptimi. Gal jis yra pagautas šio verpeto ir tapęs kaliniu. Esą keista, kad Vakarai Sovietų Sąjungą identifikuoja su vienu asmeniu. Gal jis yra ir neblogas, bet gali būti, kad yra išnaudojamas. Bet grėsmė (mums) yra labai rimta.

Spaudos konferencijoje Kanados žurnalistų rūmuose Otavoje (1990. XII. 6) Landsbergio pasisakymai ir atsakymai į klausimus buvo nuosaikūs, suglausti, konkretūs, bet ir diplomatiški, kur to reikėjo.

Mūsų pokalbyje Landsbergis apie savo siekimus Šiaurės Amerikoje išsireiškė taip.

"Kalbėjome (su Kanados užsienio reikalų ministru Joe Clark ir ministru pirmininku Brian Mulroney) apie daug ką, apie gresiantį Lietuvai ekonominį karą, apie karinius dalinius, ginkluotus grąsinimus. Jie tuo susirūpinę ir, manau, gali mums padėti, kad grėsmė iš sovietų pusės mums būtų mažesnė. Taip aš suprantu savo uždavinį Kanadoje ir Vašingtone, būtent dabartinę Lietuvos padėtį yra pavojinga, ir tas pavojus ne mažėja, bet didėja. Noriu ką nors daryti, kad didžiosios Vakarų valstybės nepalikyt mūsų vienų toje padėtyje, noriu gauti kokio nors užtartinio ir tikiuosi, kad pavyks."

Spaudos konferencijoje

Į žurnalisto klausimą spaudos konferencijoje, ar kalbėta apie Kanados paramą gauti narystę Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje bei joje dalyvauti garbės svečių teisėmis Baltijos užsienio reikalų ministeriams Paryžiuje, Landsbergis atsakė, kad buvo kalbėta ir Kanada padėjo paramą. O dėl svečio stebėtojo pakvietimo atsaikimo (tai padaryta sovietams griežtai reikalaujant, JVD), tai Mulroney pats iškėlė tą klausimą. (Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

Žuvo trylika, daugybė sužeistų

Sovietiniai tankai šaudė į minią

Prezidentas politinėje viešumoje

Kanadiečio žurnalisto pastabos apie Lietuvos vadovą V. Landsbergį

Kelionės laisvės kraštuose

Nijolės Sadūnaitės išpūdziai iš viešnagės Vakaruose

Atgija evangelikų veikla

Lietuvos miestuose sunaikintos protestantų paraprijos

Baltijos pajūryje

Sveikatos institutas Palangoje ir Neringos idomybės

Be Tėvynės savyje — išnyksime

Pokalbis su JAV viešėjusiu "Santaros" redaktoriumi R. Norkumi

Literatūros vakaras su poete Maryte Kontrimaitė

Sukurtinis literatūros pasirodymas Los Angeles lietuvių kolonijoje

"Mėlyno karvelėlio šviesa"

Novelinis Alės Rūtos romanas

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$30, pusmetinė – \$16, remėjo – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$100. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication: Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: regular \$30.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Prezidentas politinėje viešumoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Jis aiškino, kad tai įvykę po to, kai Kanada (Mulroney) jau buvo padariusi savo pranešimus visumos posėdyje, todėl nebuvo galima laiku reaguoti.

Kitas žurnalistas pastebėjo, esą Kanada mažai ką konkrečiai daro paremti Lietuvos respublikos "de facto" pripažinimui ir paklausė, ar Landsbergis nepareiškė kritiškų pastabų.

"Kalbėjau, — sakė Landsbergis, — diplomatinio susitikimo rėmuose. Jūs turite čia labai didelę laisvę, tai kritišką pastabą pareikšti geriau tikėtų jums".

Landsbergis pareiškė, kad yra patenkintas susitikimais su Kanados vyriausybės ir parlamento atstovais.

Politiniai santykiai viduje

Rinkimai į Lietuvos aukščiausiąją tarybą rėmėsi kandidatų populiarumu ir jų pasižadėjimu siekti Lietuvos nepriklausomybės. Vienintelė tikra politinė ir įsitvirtinusi politinė partija buvo Lietuvos komunistų partija, atsiskyrusi nuo sovietinės komunistų partijos. "Sąjūdis" buvo tik politinis tautinis judėjimas.

Nauja valstybės santvarka turi būti demokratinė, bet demokratėjimas vyksta sunkiai, nes demokratijoje praktiškai negyvenus, teorinė-filosofinė demokratijos samprata nebūtinai yra praktiška. Steigiamos politinės partijos, kurios turėtų nustatyti pagrindus ir kryptį ekonominiams ir socialiniams valstybės gyvenimui. Kol kas nežinoma, kurios ir kiek bus žmonių priimtos.

Vienas Australijos lietuvių bendruomenės veikėjas per Vilniaus radiją pastebėjo, kad

jam stebint AT posėdžius atrodė, jog yra tiek partijų, kiek deputatų. Kiekvienas jautė pareigą kalbėti kiekvienu klausimu, kai Australijos, Anglijos ar Kanados, kur yra dvi ar keturios politinės partijos, kalba tik ribotas skaičius tų partijų atstovų.

Neaiškūs Aukščiausiosios tarybos ir ministerių kabineto santykiai. Esamas modelis neatitinka Kanados, Anglijos ir eilės kitų demokratinių kraštų santvarkos. Kanadoje laimėjusios politinės partijos vadovas yra vyriausybės ministras pirmininkas ir faktinis parlamento valdytojas. Parlamento narių išrinktas parlamento pirmininkas vadovauja nustatytai parlamentinei procedūrai, bet neturi vykdomosios galios.

Lietuvos AT yra rinkta, o ministerių kabinetas paskirtas patvirtintas Aukščiausiosios tarybos, todėl jai pavaldus. Atrodo, neaiškumai kyla, kai aiškiai nenustatyta, kiek laisvės planavime turi ministeriai.

Už AT ribų yra eilė įvairių judėjimų, kurių kraštutiniai reikalauja bekompromisinio kelio į nepriklausomybę arba bekompromisinio likimo sovietinėje federacijoje. Okupacinės jėgos Lietuvoje tebėra ir laikas nuo laiko primena savo galią.

Vadovaudamas Aukščiausiąjai tarybai ir tautai tokiose sąlygose, Landsbergis tikrai parodė pažymėtiną politinę nuovoką ir sugebėjimą.

● Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Dėkingi – "TŽ" leidėjai

A+ A

SOFIJAI JUREVIČIENEI

mirus,

jos vyrą VACLOVĄ, sūnų EDĄ, dukrą DAINUTĘ, seseris – ELE, ADELĘ, brolių PRANĄ su šeimomis bei brolius – JURGĮ ir JONĄ Lietuvoje su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

*Pusbrolis P. Stankevičius
Pusseserės – G. Markonienė,
N. Girnienė,
T. Kiškūnienė
ir jų šeimos*

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 600,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tikrai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išeivijai!"**

Kelionės laisvės kraštuose

Pažinus priespaudą Lietuvoje, kalėjimus bei lagerius Sovietų Sąjungoje, tikra dvasinė atgaiva pagyventi laisvės šalyse

NIJOLĖ SADŪNAITĖ

I mažą miestelį Paray-le-Monial, įsikūrusį Prancūzijos centre — Burgundijoje, atvykau 1989 rugpjūčio 3 d., Emanuelio draugijos kvietimu, maldos ir susikaupimo mėnesiui. Čia 1675 m. Kristus, apsiėmęs Vizitėčių vienuolei šv. Margaritai-Marijai Ala-coque, priminė apie savo Širdies meilę žmonijai. Po Kristaus apsiėmimų Paray-le-Monialyje, visame pasaulyje paplito Šv. Jėzaus Širdies garbinimas. Lietuva Šv. Jėzaus Širdžiai iškilmingai pasiaukoj 1934 m.

Atvykau čia ieškoti dvasinės paramos Lietuvai ypatingai sunkiu metu. Supratau, kad tik religinis atgimimas gali išgelbėti mūsų Tėvynę.

Atvykusi čia, apsigyvenau seselių dominikonų vienuolyne. 57 seserys kas dieną meldėsi už mane, kad laimingai atskrisčiau. Jų malda man padėjo įveikti visas kliūtis. Vienuolyne gyvai jaučiau džiugią maldos ir artimo meilės dvasiją. Seserys labai nuoširdžiai meldėsi ne tik už mane, bet ir už Lietuvą. Mūsų rūpesčiai buvo ir yra jų rūpesčiai. Jos tvirtai tiki Tiesos ir Gėrio pergalę.

Minios jaunimo

Paray-le-Monialyje iš 20 kraštų susirinko apie 20.000 jaunimo. Malda ir susikaupimu jie rengėsi vykti Ispanijon susitikti su Šv. Tėvu Jonu Pauliumi II. Tai buvo šeštasis susitikimas. Kas metai tuose susitikimuose dalyvauja šimtai tūkstančių jaunimo. Aš buvau pirmoji lietuvė, atvykusi į Paray-le-Monialį dalyvauti šiuose renginiuose. Kas dieną susitikdavau su jaunimu ir pasakodavau apie Lietuvą. Jie atidžiai klausydavosi, entuziastingai atsiliepdavo, visi kartu karštai meldavomės už Lietuvą. Jaunimas masiškai pirko knygas ir kasetas apie Lietuvą. Domėjimasis mūsų kraštu vis didėjo. Žadėjo grįžti į namus ne tik patys mels-tis už mus, bet ir kitus paraginti.

Autobusais Ispanijon

Po dviejų savaitių maldos iš Paray-le-Monialio didžiuliais autobusais vykome Ispanijon. Kelionė buvo labai įspūdinga. Kasdieną sustodavome įžymesnėse vietose, visi kartu meldavomės šv. Mišių Aukojė. Bendra malda, gražus giedojimas kėlė dvasią ir visus vienijo į vieną didžiulę šeimą — jautėmės visuotinės Bažnyčios nariais.

Rugpjūčio 15 — Šv. M. Marijos ir dangų ėmimo šventę sutikome Liurde. Atvykome išvakarėse, matėme su žvakėmis procesiją. Saulė jau buvo nusileidusi, tamsu, o centrinėmis Liurdo gatvėmisėjo žmonės su degančiomis žvakėmis rankose. Tarsi mažų liepsnelių upė liejosi gatvėmis...

Procesijai vadovavo Paryžiaus kardinolas Jean-Marie Liustiger. Šventės dieną didžiulėje aikštėje, kartu su keliasdešimt dvasiškų, jis koncelebravo šv. Mišių Auką. Milžiniška aikštė buvo pilnutėlė maldininkų. Daugelis turėjo bažnytines vėliavas, šventųjų paveikslus, kurių ištisas miškas iškilo virš žmonių galvų. Šimtatūkstantinė minia vieningai meldėsi ir giedojo.

Kitą dieną keliavome toliau. Autobusuose skambėjo giesmės. Vėl sustodavome prie didesnių šventovių ir meldavomės visi kartu.

Popiežius domėjosi Lietuva

I Ispanijos Compostella miestą atvykome rugpjūčio 21, vėly vakarą. Nepaisant daugiau nei savaitę trukusios kelionės, nuovargio nejautėme, jį pakeitė didelis džiaugsmas — tikslas pasiektas! Įvažiavę į miestą išvydome jūrą žiburių. Jaunimas su didžiuliais deglais rankose bėgo šaligatviu, sudarydami liepsnų pro-

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
m.ėniškai ir iša
knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

cesiją. Jo čia susirinko apie 600.000. Apgyvendino mus didžiulėse palapinėse už miesto. Visur tvarka. Švara.

Didžiausias džiaugsmas manęs laukė sekmadieno rytą. Sužinojau, kad manęs ieško Šv. Tėvas. Sidabru nubaltintais plaukais vyskupas pasakė, jog jis daug metų dirba Vatikane, yra sutikęs daug tūkstančių žmonių, norinčių Šv. Tėvą pamatyti, bet kad pats Šv. Tėvas ko ieškotų — jam pirmas kartas. Supratau, kokią ypatingą dėmesį Šv. Tėvas skiria Lietuvai.

Paprašiau, kad leistų kartu su manimi susitikime dalyvauti šešiom rusų ortodoksėm, su kuriom autobusu atvažiuoju ir kurios labai to mane prašė. Vyskupas ir joms išsirūpino leidimą. Pasikvietėme prie bazilikos bestovintį kun. Algirdą Dauknį iš Lietuvos ir visi kartu laukėme Šv. Tėvo.

Pagaliau pamatėme Šv. Tėvą, kartu su palydovais belipantį laiptais žemyn. Stovėjau arčiausiai laiptų. Išvydau geraširdišką Šv. Tėvo šypseną ir išgirdau jį tariant: "O, Sadūnaitis!" Priejęs prie manęs priglaudė mano galvą prie savo krūtinės ir su šypsena paklausė: O kaip ten Sibire buvo? Skaičiau jūsų prisiminimų knygą..." Atsakiau:

"Romantika, Šv. Tėve!" Kalbėjo, kad labai myli Lietuvą ir kas dieną karštai už mus visus meldžiasi. Turi vilties pas mus atvažiuoti. Dėkojau visų vardu, papasakojau apie sunkią unitų padėtį Ukrainoje. Šv. Tėvas nuliūdęs pasakė, kad apie tai žino ir už juos meldžiasi. Visi mūsų vargai yra gyvi Jo Širdyje, visais rūpinasi, visus karštai myli. Padovanojęs man du baltus rožantėlius ir palaiminęs, jis priejo prie rusaičių, kurios suklupo ant kelių. Trumpai jas ir kun. Algirdą Dauknį pakalbines ir palaiminęs, visus apdovanojo rožantėliais.

(Bus daugiau)

A+ A

LIUDVIKUI EINIKUI

mirus,

jo žmoną LINĄ EINIKIENĘ užjaučiame ir liūdime kartu –

*Izidorius Antanaitis
Vytautas Montvilas*

A+ A

BRONIUI ŠČEPANAVIČIUI

mirus,

žmoną ZUZANĄ, Anapilio moterų būrelio narę, dukrą NIJOLĘ, vaikaičius ir visą giminę giliai užjaučiame bei kartu liūdime –

Anapilio moterų būrelis

A+ A

BRONIUI ŠČEPANAVIČIUI

iškeliavus amžinybėn,

skausmo prislėgtas – žmoną ZUZANĄ ir dukrą NIJOLĘ su šeima bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiu –

*Janina Rukšėnienė,
Los Angeles, CA*

MYLIMAI MAMYTEI

A+ A

ELIZABETA PREDKIENEI-PUSLIENEI

mirus,

sūnui PAULIUI, marčiai RAMONAI bei vaikaičiams – RANIUI ir DALIAI, Los Angeles, CA., žentui JUSTINUI RAČKAUSKUI ir vaikaičiams – RAMONAI bei JUSTINUI, jn., Las Vegas, NE., reiškiamo giliai užuojautą bei kartu liūdime –

*Stella ir Juozas Miškiniai
Vytautas ir Irena Mačikūnai*

NIJOLĖ SADŪNAITĖ su Klivlando Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vaikų darželio mokiniais 1990 m. kovo 9 d.
Nuotr. Vl. Bacevičiaus

A+ A

EDMUNDUI SENDŽIKUI

iškeliavus amžinybėn Lietuvoje,

nuoširdžiai užjaučiame sūnų VYTAUTĄ ir jo šeimą –

*"Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai,
skautininkų-kių draugovės*

A+ A

IGNUI JONYNUI

mirus,

žmoną BRONĘ, seseris ir brolių Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

*Jurgis ir Marytė Astrauskai
Ada Katelienė
Ada Lemežytė*

A+ A

IGNUI JONYNUI

mirus,

žmoną BRONĘ JONYNIENĘ, brolių, seseris ir jų šeimas Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

*Albina Kavaliauskienė
Teofilė Kobelskienė
Ignas Urbonas
Mykolas ir Elena Zabulioniai*

A+ A

EDVARDUI PIKELIUI

Čikagoje mirus,

žmoną VIKTORIJĄ, jos dukras – SILVĄ, ALDONĄ, MILDĄ ir jos šeimą – vyrą LIUDĄ VOLODKĄ bei jų dukrytes – ALINĄ, KARINĄ, DAINĄ, sūnų ARĄ ir kitus gimines nuoširdžiausiai užjaučiame bei kartu liūdime –

*Ada Lemežytė
Juozas Pikelis
Valė ir Fred Buttinger*

PRANEŠAME

draugams ir pažįstamiems, kad

a.a. PETRAS PRAKAPAVIČIUS-PRAKAS,

gimęs 1924 m. balandžio 29 d., mirė 1991 m. sausio 4 d. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, Ontario. Šeimos pageidavimu, jei kas norėtų paaukoti jo atminimui, aukoti Pagalbos Lietuvai vajui.

*Nuliūdę – žmona Waltraut,
dukters – Daina ir Sabina*

Canadian Art Memorials Ltd.

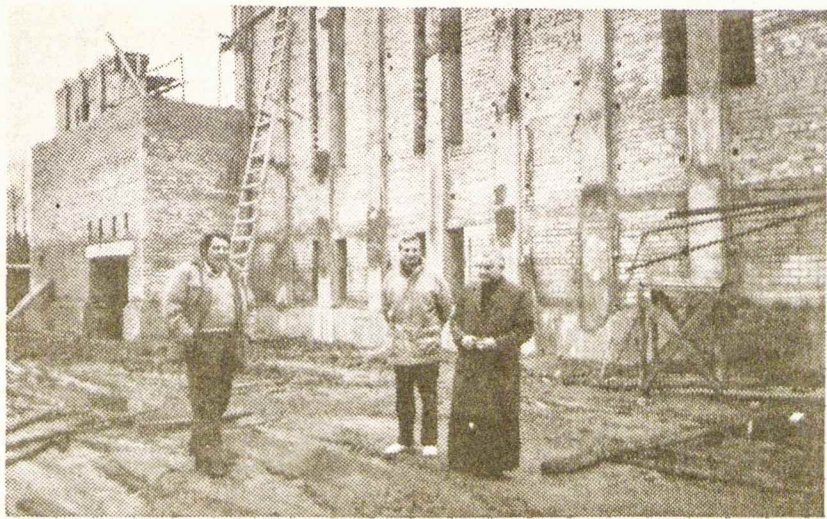
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Ignalinos šventovės statyba Lietuvoje jau įpusėta. Trūksta stogo antram aukštui. Iš kairės: šventovės projekto autoriai – Vincas Dineika, archit. Ričardas Kristopavičius, klebonas kun. Ignas Jakutis Nuotr. E. Arbo

Atgyja evangelikų veikla

Lietuvos didmiesčiuose po karo neišsilaikė nė viena protestantiška parapija. Apie tai rašo Vokietijoje leidžiamas metraštis „Annabergo lapelis“ 1990 m. 21 nr. „Redakcijos žodyje“

Šiandien išryškėja, kad ilgametis valstybinis bažnyčių persekiojimas Lietuvoje ne tiek didžiosioms kiek mažosioms bažnyčioms pakenkė. Katalikų Bažnyčia sugebėjo geriau apsiginti prieš valstybę savo skaitlingumu. Daug lengviau buvo uždaryti mažas parapijas. Naujų registruotis gi paprasčiausiai neleidavo.

Lietuvos didmiesčiuose po karo neišsilaikė nė viena protestantiška parapija, nors visur gyventa liuteronų ir reformatų. Liuteronų bažnyčios konsistorija mėgino priregistruoti Vilniaus parapiją nuo 1955 metų, bet valstybė nekrepdė dėmesio į šiuos prašymus. Įbauginta konsistorija ir tikintieji gal to ir nereikalavo visu užsispyrimu, nes kartu rūpėjo išlaikyti bent kitas dar gyvuojančias parapijas.

Yra tiesiog stebuklas, kad tokioj padėtyje miestuose išsilaikė per visus tuos dešimtmečius evangeliškas tikėjimas. O šiandien jis suliepsnojo nauja galia. 1988 metais atsisakius valstybei reglamentuoti bažnyčias, tuoj pat iš naujo įsikūrė parapijos Vilniuje, Kaune, Marijampolėje ir Šiauliuose.

Naujos parapijos greitai tvirtėjo, nežiūrint to, kad jos neturėjo knygų. Dar dirbantieji aštuoni liuteronų kunigai, kurie jau ir anksčiau aptarnavo 25 parapijas, turi dabar perimti ir šias naujas.

Bet šiandien atsiranda jaunimo, norinčio studijuoti teologiją. Tariamasi su Rusijos vokiečių evangelikų fakultetu Rygoje, kur dėstoma rusų ir vokiečių kalbomis, kad čia galėtų mokytis ir lietuviai kandidatai. Taip po poros metų sulauksime Lietuvoje naujų ir gerai paruoštų kunigų.

Naujosiose parapijose stebina didelis pamaldų lankymo uolumas. Vaikams mokytis įrengtos sekmadieninės mokyklos, kurios atstoja tikybos pamokas mokyklose. Veikia chorai, Biblijos rateliai. Įsikūrė pašalpos organizacija. Sekančiu laiku visos parapijos atgaus konfiskuotus bažnyčių ir klebonijos pastatus. Jie visi jau remontuojami arba bus remontuoti. Lietuvos respublika deda dideles pastangas atstatyti ir atgal atiduoti visus bažnytinius pastatus tikrie-

siams savininkams.

Parapijoms ir tikintiesiems netrūksta sugebėjimo ir užsidedimo veikti. Bet nelengva įveikti materialinius sunkumus. Jiems reikia finansinės paramos. (. . .)

Mūsų išeiviška veikla stipriai kinta Lietuvai laisvėjant. Ji įgauna vis daugiau politiško žymių, norint įtakoti vokiečių visuomenę. Kultūrinė veikla lyg ir silpnėja. Gresia pavojus, kad dėl Lietuvos konkurencijos užsidarys vienintelė išeivių gimnazija Huetenfelde. Vilniuje jau veikia už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių vaikams skirta gimnazija su internetu. Ji pirmoje eilėje numatyta lietuviškam jaunimui iš Rusijos ir kitų sovietinių respublikų, bet kviečiami ir išeivių vaikai iš Vakarų Europos ir iš užjūrių. Be abejonės, vienas kitas susigundys ir iš Vokietijos, nes kur kitur galima geriau susipažinti su lietuvių kalba ir kultūra, kaip Lietuvoje. Ypač baigusieji mokyklas Amerikoje vyks ateityje į Vilnių pagilinti žinių, o ne į Vasario 16-tos gimnaziją.

Iš kitos pusės, Vokietijoje auga informacijos paklausa apie Lietuvą. Bendruomenė neįstengia platinti informacijų. Lietuvių kultūros instituto galimybės taipogi ribotos, nes jis negali apmokėti bendradarbio. Gi laisvanoriško sekmadieninio darbo čia jau neužtenka. Tad norima kurti Lietuvos informacinį centrą Vokietijoje. Aišku, kad jis reikalingas, bet gal reikėtų svarstyti, ar nebūtų parankiau įsteigti visam Pabaltijui bendrą informacinį centrą? Tokio centro veikla būtų stipresnė ir įtakingesnė, nes užsienyje Pabaltijys visada laikomas vienetu ir nelabai noriai skirstomas į tris regionus.

„TŽ“ red. pastaba. Mūsų žiniomis, Vilniuje įsteigta gimnazija „Lietuvių namai“ yra pritaikyta lietuvių vaikams iš Sov. Sąjungos ir buvusių sovietinių kraštų. Jos programa visai netinka lietuvių vaikams iš Vakarų kraštų — labai skirtinga programa (jiems rengiami vasariniai lietuvių kalbos kursai Vilniaus universitete). Tai nėra „konkurencija“ Vasario 16 gimnazijai.

Baltijos pajūryje

Sveikatos institutas Palangoje ir Neringos įdomybės

EDMUNDAS ARBAS

Kai kas turbūt prisimena Karolį Dineiką dar iš prieškarinių laikų. Tai buvo didelis skleidėjas Lietuvoje fizinės ir dvasinės sveikatos. Žmogus, pagal jį, pats natūraliai turi save palaikyti sveiką, o ne brangiais vitaminais ar medikų prirašytais vaistais.

Karloio sūnus Vincas Dineika tėvo sveikatos dėsnius pasiryžo puoselėti ir perduoti 50 metų laikotarpyje Lietuvos suluošintos sveikatos visuomenei. Lietuvoje turi atgimti fizinis ir dvasinis sveikatingumas. Lietuvos laukia didelė ateities misija — tik sveika tauta gali pasiekti užsibrėžtų tikslų.

Lankydamasis Lietuvoje 1990 m. spalio ir lapkričio mėnesiais, turėjau progą susipažinti su „Žmogaus harmonijos“ centru, kuris sėkmingai veikia gražiausiame Palangos parke. Ten mankštos ir sveikatos sezonas trunka po dvi savaites kiekvieną mėnesį instruktorių ir medikų priežiūroje.

Maitinasi jie sveiku valgiu, paruoštu specialios virtuvės. Po rytmetinės mankštos visi be išimties, 17-80 m. amžiaus, maudosi jūroje. Man buvo vėsu einant jūros pakrante, apsilvilkus šiltais drabužiais; o jie kaip ruoniai nardė jūros bangose.

Teko ten ragauti pusryčių ir pietų, specialiai sveiko maisto, kuris paruoštas skirtingai kiekvieną dieną. Vyravo įvairūs vaisiai ir specialūs pyragaičiai, valgomi prie žolelių (be cukraus) arbatos.

Man buvo įdomu išgirsti kurstantų pasisakymus per uždarąjį pokylį. Iš 150 kurstantų nė vienas nesiskundė mankšta nei šaltoje jūroje maudymusi ar vegetariiniu maistu. Visi buvo laimingi atvykę į šią poilsio ir sveikatos mokyklą, pagiję nuo visokių fizinių spazmų, pakeitę didelį ar per mažą svorį, nusikratę blogo apetito bei dvasinių negalavimų. Uždaromajame pokilyje ir vakaro pramoginiame renginyje dalyvavo ir Sveikatos ministerijos atstovė. Pasilinksminame vyravo gražios lietuviškos dainos įvairūs rateliai ir žaidimai. Pastebėjau, kad tarp pavienių asmenų buvo ir šeima.

Kas pageidautų sveikai dvi savaites ar mėnesį pailsėti gražiausiame Palangos kurorte, siūlau įsitikinti — nesigailėsite. Tos mano pastabos nėra skelbimas; dalinuosi tuo, ką pats patyriau ten atsilankęs. Kam būtų įdomu, skambinkite ar rašykite šiuo adresu: LIETUVA, 235720 Palanga, Dariaus ir Girėno g-vė nr. 20, Lietuvos sveikatos s-ga. Tel. 53808, Vilniuje 652010.

Sekančią dieną turėjau apsilankyti man dar nematytą, gražią Neringą. Už Klaipėdos, keltu persikėlę, nuvykom į grožio ir sveikatos oazę.

Į Neringą be specialaus leidimo negalima įvažiuoti, kad nuo per didelio žmonių eismo vietovė nebūtų užteršta. Mūsų pirmas sustojimas buvo — Juodkrantė ir Raganų kalnas.

Čia radome jau kelis autobusus turistų, kalbančių lenkiškai, rusiškai ir vokiškai. Ėjome miškingais ir kalnuotais takais, kur properšose ir takų susikryžiuimuose mažas poilsio aikštelės puošia liaudies meistrų įvairiausios medžio skulptūros. Praeidamas grožėjaisi skulptūrų įvairovę, jų tematiką ir Lietuvos liaudies meistrų genialumą. Tokio grožio ir sielai atgaivos jokiam kitame pasaulyje krašte nerastum. Prie išėjimo — didelėje lontoje surašytos pavardės liaudies meistrų.

Vietovė urbanistiniu požiūriu apipavidalino dabartinis statybos ir urbanistikos ministeris archit. Algimantas

• Auka bei talka lietuviškai spaudai — parama savajai tautai.

HALLING ELECTRICAL

(Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
- AC langai ir sienų sekcijos
- Vėsintuvai
- Garažo durų atidarytojai

Tel. 762-9190

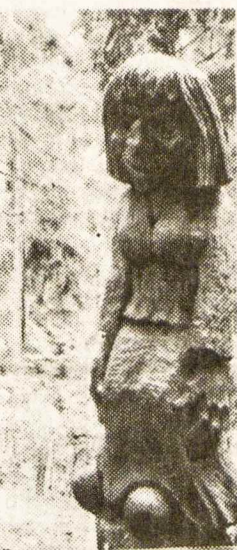
Nasvytis. Norėjau gauti Raganų kalno skulptūrų turistinį leidinį, bet, atrodo, dar nėra paruoštas. Pastebėjau, kad komercialumas Lietuvoje dar menkai tvarkomas. Tas pats buvo ir etnografiniame muziejuje Rumšiškėse.

Pakeliui į Nidą trumpam sustojom gintaro apdirbimo įmonėje, pakelės miesteliuose Pervalkoje ir Preiloje, kurie yra praradę Neringos žvejų kaimelių bruožus. Pastatų architektūra nevykusiai sukومercinta. Nida — gražiai tvarkomas, pajūrio žvejų kurortinis miestas.

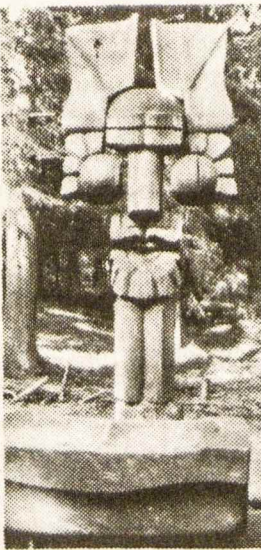
Bevaikštinėdamas po Nidą, atkreipiau dėmesį į milžinišką vitriną prie rotušės — „Vėtrungių kompozicija“. Tai diplominis darbas architektės Rolandos Kristopavičiūtės. Miesto pakvietė architektę tą projektą įgyvendinti. Tai kukli ir gabi jauna architektė.

Kitados kiekvienas laivas turėjo savo vėtrungę Kuršių mariose. Iš vėtrungės galima buvo atpažinti žveją — iš kurio kaimo kilęs, ar turtingas ir kokio jo šeima. Iš viso buvo 120 vėtrungių: Koppalio, Juodkrantės, Pervalkos, Preilos, Nidos, Purvynės, Pilkopės, Rasytės, Šarkuvos. Įgyvendinus minėtą projektą, vėtrungės su poilsinėmis papuoš Neringą.

Rolandos Kristopavičiūtės vyresnis brolis Ričardas Kristopavičius yra jau žymus architektas Vilniuje, sukūręs Saulės laikrodžio projektą, kuris jau pradėtas statyti ant aukščiausios kopos Nidoje. Tai bus didelė astrologinė ir turistinė atrakcija.

Liaudies meistrų skulptūros Neringos Raganų kalne

Nuotr. E. Arbo

Baltiečių laisvės lygos delegacija su kongresmanu iš Kalifornijos Christopher Cox. Iš kairės: Estijos garbės konsulas JAAK TREIMAN, Amerikos latvių sąjungos pirm. VALDIS POVLONSKIS, lygos pirm. ANGELE NELSIENE, kongresmanas C. Cox, lygos vicepirmininkai — dr. BIRUTĖ VILEŠYTĖ ir HENRY STEVENS

Talkinkime Lietuvai pavojaus metu

Baltiečių laisvės lygos veikla • Telegramos ir uždaviniai

Kremliaus įtūžimas prieš Baltijos valstybes nuolat auga. KGB viršininko, krašto apsaugos ministerio ir paties Gorbačiovo grąsinimus paremti sovietai į Lietuvą gabena šarvuočius. Ignalinoje formuoja vad. „vidaus saugumo“ divizioną. Klaipėdoje įvedė karo stovį, organizuoja provokacijas kaip Stalinas 1940 m. Baltijos valstybės rimtame pavojuje, ir mes, laisvieji lietuviai, latviai ir estai, neturime moralinės teisės tylėti. Reikalaukime prezidentą Bushą (Kana-doje — min. pirm. Mulroney), kad įspėtų Gorbačiovą, jog Amerika ir Vakarų demokratijos netoleruos naujos sovietų agresijos prieš Baltijos valstybes.

Baltiečių laisvės lyga yra paruošusi telegramas prezidentui Bushui tekstą. Telegramą galima perduoti, skambinant Western Union „hot line“

1-800-257-4900 ir tada prašyti „operator 9798“. Jūsų vardu telegrama prezidentui bus pasiųsta, o sąskaita bus pridėta prie bendrosios telefono sąskaitos.

Padarykime tai šiandien ir tūkstančiais telegramų užverskime Baltuosius rūmus.

Susitikimas su kongresmenu Cox

Gruodžio 21 d. Baltiečių laisvės lygos delegacija dviejų valandų pokalbiui susitiko su kongresmenu Christopher Cox jo apylinkės Kalifornijoje įstajoje painformuoti jį apie naujausius įvykius Lietuvoje ir prašyti jo paramos lygos uždaviniams vykdyti.

Šiuo metu lyga numachiui tris uždavinius:

1. Suorganizuoti kongresnius apklausinėjimus (Congressional Hearings) išsiaiškinti Amerikos politikai Baltijos valstybių klausimu. Delegacija kongresmeniui pareiškė nepasitenkinimą vedamos politikos miglotumu, kai vyriausybė vis stengiasi pravingiuoti pro pusę šimtmečio kartotus pažadus paremti Baltijos valstybių pastangas atstatyti jėga išplėstas nepriklausomybes. Pagal tarptautinę teisę, Baltijos valstybių okupacija niekuo nesiskiria nuo Kuveito okupacijos.

Lyga šiam uždaviniui vykdyti tikisi susilaukti artimo bendradarbiavimo iš centrinių baltiečių organizacijų, o pasisekimui užtikrinti angažuoti įtakingą teisininkų firmą Williams & Jensen Vašingtone.

2. Išrūpinti Lietuvai, Latvijai ir Estijai tiesiog teikiamą humanitarinę pagalbą, kurios dėl tam tikrų priežasčių buvusiam kongrese gauti nepasisekė.

3. Su Amerikos vyriausybės tarpininkavimu atgauti Amerikos ir kitiems Vakarų žurnalistams teisę laisvai lankytis Baltijos šalyse.

Baltiečių laisvės lygos įsitikinimu, kongresiniai apklausinėjimai galėtų palengvinti ir kitų dviejų uždavinių įgyvendinimui. Todėl lyga apklausinėjimų suorganizavimui numachiui investuoti „Operation Independence“ projektui gauti aukų dalį.

Kongresmenas Cox visus tuos uždavinius pažadėjo paremti. Taip pat, delegacijai prašant, pažadėjo asmeniškai kreiptis į prez. Bushą ir įtikinėti jį, kad įspėtų Gorbačiovą, jog agresija prieš Baltijos valstybes nebus toleruojama. Laišką jis parašys ir Gorbačioviui.

Kongresmenas Cox prašė delegaciją nuolat jį informuoti apie naujausius įvykius Baltijos šalyse. Žurnalistų reikalu 101-me kongrese Cox buvo įnešęs rezoliuciją (HR 313) ir suradęs 159 rėmėjus, bet jos pravesti nebespėjo. Sausio 3 d. susirinkus 102-jam kongresui, jis pažadėjo tą pačią rezoliuciją, tik kitu numeriu, tuoj pat pateikti.

Delegacijoje dalyvavo Baltiečių laisvės lygos pirm. Angelė Nelsienė (taipgi ir JAV tarybos prezidento ir Vakarų apyg. pirmininkė), Estijos gar-

(Nukelta į 5-tą psl.)

Svarbūs pasikeitimai jūsų darbovietėje nuo sausio mėn. 1 dienos

Sveikata ir saugumas darbovietėje yra JŪSŲ reikalas

Naujas įstatymas, Occupational Health and Safety Act, suteikia naujas teises ir reikalauja daugiau atsakomybės. Šio įstatymo tikslas — sumažinti sužeidimus ir ligas darbovietėse, kurių šis įstatymas anksčiau nelietė.

Netgi darbdaviai, turintys tik šešis darbuotojus, privalo laikytis šio įstatymo.

Jeigu jūs turite klausimų apie šiuos pakeitimus, prašome skambinti Toronte 327-0001. Už miesto ribų skambinkite 1-800-461-7517.

Kodėl nepaskambinti dabar?

Ontario

Ministry
of
Labour

**Canadian European
Export Import Co.**
Siunčiame siuntinius

į Lietuvą, Estiją, Latviją, Gudiją, Ukrainą

Siuntiniai siunčiami supakuoti pačių siuntėjų ne mažesni kaip 5 kg.
Taip pat turime mūsų bendrovės paruoštų siuntinių.
Parduodame automobilius visose Rusijoje.
Persiunčiame pinigų tiesiogiai jūsų norimam asmeniui.
Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą (\$121.50 trims mėnesiams).
Parūpiname iškvietus norintiems aplankyti Kanadą.
Parūpiname vaizduojamas iš jūsų tėvynės (kraštų pažymetų aukščiau).

404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860 Fax (416) 533-4910
Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r. - 7 v.v.,
šeštadienį 10 v.r. - 5.30 v.p.p.

Mūsų patvirtinti prekybininkai

Kazan Overseas Parcels
83 Shanley St., Kitchener, Ont.
Tel. (519) 743-7653
Silesia Co.
37 Helms Ave.,
Welland, Ont.
Tel. (416) 734-4487

R & R Interpostmir
1055 Broadway, Buffalo,
NY 14212, USA
Tel. 1-716-894-9880

Big Win Center
760 Brant St., Burlington, Ont.
Tel. (416) 639-7547
Imports-Exports Gifts
11758 Mitchell, Hamtramck,
MI 48212, USA
Tel. 1-313-892-6563
Arka
680 Dundas St.E.,
London, Ont.
Tel. 1-519-438-5271

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

VAISTININKŲ DRAUGIJA

Lietuvos vaistinių atstovų konferencijoje Kaune, Farmacijos ir medicinos istorijos muziejuje, atkurta 1922-40 m. veikusi Lietuvos vaistinių draugija. Ji padės paruošti Lietuvos naujojo farmacijos įstatymo projektą, rūpinsis vaistinių sistemos reformomis, jų decentralizavimu, mokslo ir praktikos ryšių plėtimu bei stiprinimu. Lietuvos vaistinių draugijos valdybos pirmininku išrinktas Kauno medicinos akademijos katedros vedėjas docentas Rimantas Pečiūra.

NEPARTINIAI PATRIOTAI

Taip pavadintą pranešimą 1990 m. lapkričio 27 d. laidojo pasakbė "Lietuvos rytas", skaitytojams pasakojantis: "Kaune baigėsi dvi dienas trukęs Lietuvos šaulių sąjungos suvažiavimas. Jo delegatai išrinko sąjungos centro valdybą, kontrolės komisiją, garbės teismą. Lietuvos šaulių sąjungos centro valdybos pirmininku išrinktas kaunietis dramaturgas Gediminas Jankus, vicepirmininku — kaunietis Algimantas Ragelis. Kontrolės komisijai vadovaus Antanas Karnauskas. Patvirtintas sąjungos štabas. Priimtas naujas sąjungos statusas, kuriame apibrėžtos narių teisės ir pareigos. Akcentuota, kad į vadovaujančius patriotinės organizacijos postus negali būti renkami bet kurios partijos nariai".

LIETUVIŠKA NAFTA

Lietuviška nafta nedideliu kiekiu įjungiamą Mažeikių naftos valyklon. Jon kasdien autocisternomis atvežama 20-30 tonų naftos iš šiuo metu Kretingos rajone veikiančio "Genciu-3" gręžinio. Naftos žvalgybos ekspedicijos vyr. inž. Antano Jaso pranešimu, 1990 m. iš įvairių Lietuvos pajūrio gręžinių į Mažeikius buvo nugabenta pustrėčio tūkstančio tonų lietuviškos naftos. Šiemet jos tiekimas padidės keletą kartų, panaudojus iš Klaipėdos naftos gaminių eksporto įmonės Klaipėdoje geležinkelio grįžtančias tuščias cisternas. Ateityje, pradėjus naudoti visus išurtus Vakarų Lietuvos gręžinius, Mažeikių naftos valyklai bus galima kasdien tiekti pusę tūkstančio tonų lietuviškos naftos.

ĮTAMPA KLAIPĖDOJE

Sovietų karinės įgulos viršininkas plk. Ivanas Černychas pranešė šio miesto savivaldybei, prokuratūrai ir vidaus reikalų skyriui, kad nuo 1990 m. gruodžio 19 d. gatvėse sustiprinamas karinis patruliavimas. Jis bus įsakytas Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbačiovo ir krašto apsaugos ministerio D. Jazovo. Patruliavimo priežastimi nurodomi kažkokie sovietų kariškių ar jų šeimų įžeidinėjimai ir net užpuodinėjimai, nors tokių veiksmų nėra užregistruvis Klaipėdos miesto vidaus reikalų tarnyba. Plk. I. Černycho pranešime pabrėžiama, kad kariškiai ginsis iki paskutinio šovinio ir kad dėl to skaudžiai nukentės klaipėdiečiai, bandantys pulti sandėlius, grobti gink-

lus ir amuniciją. Išsamesnės informacijos negavo net ir Klaipėdos burmistras P. Vasiliauskas.

LIBERALŲ SĄJUNGA

Lietuvos liberalų sąjungos steigiamasis kongresas įvyko Vilniuje 1990 m. lapkričio 24-25 d.d. Programinį pranešimą padarė filosofas Vytautas Radžvilas. Pasak jo, Lietuva yra panaši į nežinia kur plaukiantį laivą, nes lig šiol nebėra konkrečiai paruoštos jos kūrimo sampratos. Neatskleistas net ir kuriamos valstybės būsimasis turinys. Pirmenybė tenka valstybei, gyvenant viltimi, kad savaime galės išsirutulioti politinė visuomenė. Filosofui V. Radžvilui tai yra atvirktinė logika, valstybė iškelianti aukščiau asmenybės. Lietuvos liberalų sąjunga pirmenybę žada teikti asmeniui. Esą jo interesams turi tarnauti socialinės ir politinės institucijos. Privati nuosavybė yra prigimtine ir ne liečiama asmens teisė. Lietuvos liberalų sąjungos valdybos pirmininku buvo išrinktas V. Radžvilas, pavaduotojų — Lietuvos aukščiausiosios tarybos atstovas J. Tamulis. Liberalus remia ir kiti jos atstovai — N. Ozelytė, K. Lapinskas, R. Valatka. Šiuo metu sudaromi Lietuvos liberalų sąjungos narių sąrašai. Oficialiam partijai įregistravimui reikia 400.

LIETUVOS ŽURNALISTAI

Devintasis Lietuvos žurnalistų sąjungos atstovų suvažiavimas įvyko 1990 m. gruodžio 21-22 d.d. Mokytojų namuose Vilniuje. Sąjungos valdybos pirm. Domijonas Šniukas padarė pranešimą apie pagrindines veiklos kryptis, valdybos narys Algirdas Purkėnas — apie naujus įstatus. Pagal naujuosius įstatus Lietuvos žurnalistų sąjunga ne tik kūrinyne, bet ir profsąjunginė organizacija, ginanti savo narių interesus ryšiuose su darbdaviais. Žurnalistų sąjunga netgi turės savo šalpos fondą remti žurnalistams pensininkams bei darbingiems nariams ligos ir nedarbo atvejais. ELTOS pranešime rašoma: "Dokumento akcentuojama, kad žurnalistų sąjunga yra nepriklausoma, nepolitinė, demokratine profesinė-kūrybinė organizacija, vienijanti Lietuvos respublikos žurnalistus profesionalus. Ji pasižada gerbti ir ginti spaudos laisvę — būtiną demokratinei civilizuotos visuomenės sąlygą. Suvažiavimas pasisakė už Lietuvos žurnalistų sąjungos stojimą į Tarptautinę žurnalistų federaciją, už Baltijos spaudos santarvę, gyvavusios prieškariniais metais, atnaujinimą". Suvažiavime dalyvavę 257 atstovai išrinko Lietuvos žurnalistų sąjungos vykdomąjį komitetą, kontrolės komisiją ir garbės teismą. Etatinį Lietuvos žurnalistų sąjungos valdybos pirmininku buvo išrinktas Rimgaudas Eilunavičius, baigęs Kauno politechnikos institutą, bet pasirinkęs žurnalistiką. Pastaraisiais metais jam teko būti "Tiesos" fotokorespondentu, skyrusis vedėju.

V. Kst.

B. V. ELECTRIC

Taisau senus ir įvedu naujus:

1. ELEKTROS INSTALIAVIMUS
2. Skalbimo mašinas ir džiovintuvus
3. Elektrines plyteles
4. Vėsinimo sistemas
5. "Intercom" sistemas
6. Centrinis dulkių siurblius ir kt. įrengimus

Skambinti Vytiui Bancevičiui tel. 533-0923, Toronte.

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE

NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jeį norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1 (Windermere — Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000

Fax (416) 767-0382

Kunigas H. ŠULCAS iš Afrikos Ruandos valstybės su Vysk. M. Valančiaus šeštadieninės mokyklos mokiniais Hamiltone 1990 m. lapkričio 17 d.

Hamilton, Ontario

LONDONO CHORAS "PAŠVAISTĖ" atvyksta į Hamiltoną sausio 26, šeštadienį ir tradiciniam zūikių baliuje atliks meninę programą Jaunimo centro salėje. Prieš programą bus įteiktas taurės geriausiems šauliams bei žvejams. Visi turės progos pasivaistinti šilta žvėrienos vakariene. Laimėi išmėginti bus laimės staliukų loterija ir veiks įvairių gėrimų baras. Šokiams gros K. Deksnio orkestras "Žagarai". Baliaus pradžia 6.30 v.v. Įėjimas tik \$6. Rengejai, klubo valdyba, kviečia visus lietuivius iš arti ir toli atvykti į šį tradicinį zūikių balių. Iki pasimatymo! J.P.

PRANEŠIMAS. Nuo 1990 m. gruodžio 1 d. "Gyvatara" studentų ir vaikų grupės pradėdavo savo buvimą mokinėms — Elytei Tarvydienei ir Silvijai Otto. Toli mesnei "Gyvatara" veiklai koordinuoti ir remti yra sudarytas komitetas iš buvusių "Gyvatara" šokėjų ar jų tėvų. Šiam komitetui yra perduotas "Gyvataraui" priklausančios turtas.

Visais "Gyvatara" liečiančiais reikalais prašau kreiptis į komiteto pirmininką Kazimierą Deksnį — 1257 Royal Dr., Burlington, Ont. L7P 2G2, tel. (416)-632-0514 darbo, arba namų — (416)-632-6006.

Ta pačia proga noriu padėkoti visiems buvusiems įvairių grupių mokytojams, kurie per keturis dešimtmečius man nuosirdžiai talkino.

Linkiu kuo geriausios sėkmės ir našaus darbo naujai "Gyvatara" jaunosios kartos vadovybei. Jūsų — G. Breichmanienė

A.A. OTONAS STASIULIS mirė 1990 m. gruodžio 24 d., buvo palaidotas Hamiltono Woodland kapinėse šalia prieš metus ten palaidotos savo žmonos. Laidojo didelis būrys hamiltoniečių, nes velionis, ankstyviai dalyvaudamas liet. organizaciniame gyvenime, turėjo įsigijęs daug draugų bei artimųjų. Paskutiniu laiku iš visuomeninio gyvenimo jis buvo lyg ir pasitraukęs. Bet tautiečiai Hamiltone dar vis jį prisimena kaip buvusį Lietuvii namų akcinės bendrovės sekretorių, Tautos fon-

A.A. OTONAS STASIULIS, daug pasidarbavęs Hamiltono liet. organizacijose, mirė 1990 m. gruodžio 20 d.

do išdininką, dirbusį dviejose KLB Hamiltono apyl. valdybose, kelių Kanados lietuvių dienų finansų tvarkytoją ir patikimą visokio išpareigojimo bei darbo žmogų.

Velionis buvo gimęs prieš 67 metus Lietuvoje, Žigaičiuose, Tauragės apskrityje. Ten baigęs pradinį mokslus, mokėsi Pagėgių Kristijono Donelaičio gimnazijoje. Karo metais vienerius metus teko prabūti Vokietijoje Reicho tarnyboje. Iš ten išstrūkęs, dirbo buhalteriu Sartininkų pieninėje. Savo kraštą paliko kaip ir daugelis mūsų — frontui artėjant ir bolševikams antrą kartą okupuojant Lietuvą. Kaip pabėgėlis Vokietijoje gyveno Lehrtes liet. stovykloje. Į Kanadą atvyko kaip pokarinis imigrantas su tekstilinio sutartim. Vienur kitur pabandęs savo laimę, galutinai įsitvirtino Oakvillės Fordo įmonėje. Iš ten užpėrnai jau buvo išėjęs į savo užsitarntautą pensiją. Buvo vedęs savo jaunų dienų draugę Zelmą. Užaugino dvi dukras ir vieną sūnų, kurie yra baigę universitetus.

Mirus jo mylimai žmonai, Otonas pasijuto labai vienišas žmogus. Niekur nebeįsivertė, niekur nebeįsivertė. Retkarčiais tik pakambindavo savo seniems draugams, nusiskųsdamas savo liūdnam gyvenimo dalia. Būdamas evangeliku, jis turėjo ir savo kažkokį įsivaizduotą lietuviškumą "nepilnavertiškumą", kartais kitiems nusiskųsdamas, kad dėl to jo karštas nepakviečia, jo nenori. Sa-

vo parapijoje, "Faith Lutheran Church" visą laiką savo parapijiečių jis būdavo išrenkamas į parapijos vyresniųjų tarybą. Iš tos parapijos jis buvo iškilmingai ir laidojamas. Prie karsto jo klebonas kalbėjo, kad Stasiulis buvęs tas žmogus, kuriuo visada galėjai pasitikėti ir prisilaikyti jo pagalbos.

Dar tebelaikau Otono man pristūstus Kalėdų sveikinimus. Atvirutėje įrašytas taip pat ir nusiškundimas atėjusia senatve ir jo stiprus tikėjimas Dievo apvaizda. Įrašytas vienas sakinyis ir iš Šv. Rašto: "Dieve, tu mano lazda ir ramstis". Tiek metų išvermingai keliavęs grubų ir kalnuotą žmogaus be tėvynės kelią, tą kelią jam staigiai nutraukė tie keli jo namo ir rūši vedantys laiptai. Savo bendradarbio Liongino pakviestas, jis buvo pasižadėjęs atvykti Kalėdų pietų. Bet šį kartą Otonas jau savo duoto žodžio nebe-galėjo ištesėti.

Laidojom jį Kalėdų švenčių išvakarėse. Važiuojant per miestą, gatvėse visur skambėjo linksma švenčių muzika, namai buvo pasipuošę laimės ir džiaugsmo linkeijimų šviesuliais.

Palikę sniego pripustytose Woodland kapinėse prie naujai supiltų žemių krūvelės rudą karštą, važiavome į namus visi susimastę ir galvodami: Otonai, tu jau džiaugiesi, parėjęs į Viešpaties ramybės namus, o mes tai dar tebeke-liaujame...

K. Mileris

PAGERBĖDAMI MIRUSIUS, Kanados lietuvių fondui aukėjo: a.a. Edvardo Simansono atminimui \$20 — P. Pleinys ir Z. Stonkus; a.a. kapitono Albino Gailiaus atminimui \$50 — T. A. Gailius; a.a. Halinos Rickienės atminimui J. S. James \$20; a.a. Antano Multiuolio atminimui \$20 — J. Pyragius, F. P. Krivinskai, P. Žulys, A. S. Verbieckai, Z. Čekauskas, Ig. Varnas, A. Bungenienė, P. Z. Sakalai, E. Bersėnienė, Z. A. Gedminai, G. Agurkienė; \$10 — P. M. Šiuliai, V. E. Sakai, G. A. Venerskiai, P. Šidlauskas, A. Didžbalienė, V. Kėžinaitis, K. Karska; Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvas "Talka" savo įnašą padidino \$500. KLF

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į

TRADICINĮ
ZUIKIŲ

BALIŲ

Meninę programą atliks Londono choras "Pašvaistė", vadovaujamas muz. Reginos Audet.

Šilta žvėrienos vakariene, įvairūs gėrimai, laimės staliukų loterija, taurių įteikimas geriausiems šauliams bei žvejams.

Šokiams gros K. Deksnio orkestras "Žagarai".

Baliaus pradžia 6.30 val. vakaro. Įėjimas — \$6.

Hamiltono lietuvių žūklautojų-medžiotojų klubo "Giedraitis" valdyba

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.

Hamilton, Ontario L9C 2M3

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker

1531 Mosley St., Site 311, Box 79,

Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės:

Angele Šalvaitytė, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121,

namų tel. (705) 429-6428.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, išsikūrus nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta

AKTYVAI PER 34 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 9%

santaupas 7.5%

kasd.pal.taupymo s-ta 7%

90 dienų indėlius 10.25%

1 m. term. indėlius 10.75%

1 m. term.ind.mėn.pal. 10.25%

3 m. term.indėlius 10.75%

RRSP ir RRRF (pensijos).....8.75%

RRSP ir RRRF 1 m. 11%

RRSP ind. 3 m. 11%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas ... 15.75%

nekiln. turto pask. 1 m. ... 12.5%

nekiln. turto pask. 3 m. ... 13.5%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.

Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

"Lituanus" žurnalą anglų kalba leidžia pelno nesiekiantis fondas "Lituanus Foundation, Inc.", įregistruotas atitinkamose JAV Iliojaus valstybės įstaigose. Fondo direktorius paskiria JAV LB krašto valdybą. Prieš Kalėdas jį direktoriais dvejų metų kadencijai paskyrė pirm. Regj Vedegį, Dainą Kojelytę, Joną Kučėną, Juliją Lintaką ir dr. A. Marchertą, vienerių metų kadencijai kooptavusi dr. Joną Zdanį.

JAV lietuvių fondo taryba paskutinį 1990 m. posėdį savo būstinėje Čikagoje turėjo gruodžio 6 d. Nominacijų komisijos pareigas atlieka garbės komitetas, kurį sudaro buvusieji JAV lietuvių fondo tarybos pirmininkai. Jie naujuoju tarybos pirmininku pasiūlė Povilą Kilių, valdybos pirmininku antram vienerių metų terminui — Algirdą Ostį, tarybos sekretoriumi įstatų neribotam laikui — Vytautą Kamantą. Pasiūlyti kandidatai buvo patvirtinti vienbalsiu pritarimu. Posėdžiui vadovavęs tarybos pirm. Stasys Baras pasveikino jį nuo 1991 m. sausio 1 d. pakeičiantį P. Kilių. Išd. Kostas Dočkus pranešė, kad fondo kapitalas yra pasiekęs \$5.100.000 ir buvo gautas iš 6.340 narių. Į tą kapitalą \$1.500.000 įsijungę palikimais. Taryba, JAV lietuvių fondui suteikusi penkių milijonų dolerių kapitalą, nutarė siekti dešimties milijonų dolerių. Mat tada metinės palūkanos parūpins daugiau dolerių lietuvių reikalingams. Paramos dabar reikia ne tik išsiviejoje, bet ir Lietuvoje gyvenantiems tautiečiams.

Laidojom jį Kalėdų švenčių išvakarėse. Važiuojant per miestą, gatvėse visur skambėjo linksma švenčių muzika, namai buvo pasipuošę laimės ir džiaugsmo linkeijimų šviesuliais.

Palikę sniego pripustytose Woodland kapinėse prie naujai supiltų žemių krūvelės rudą karštą, važiavome į namus visi susimastę ir galvodami: Otonai, tu jau džiaugiesi, parėjęs į Viešpaties ramybės namus, o mes tai dar tebeke-liaujame...

K. Mileris

Argentina

Buenos Aires lietuivius 1990 m. lapkričio pradžioje aplankė Šiaulių kamerinis choras "Polifonija", Brazilijos Porto Aleg-

re mieste dalyvavęs XV-jame renesanso ir baroko epochų religinės muzikos festivalyje. "Polifonija", įsteigta ir vadovaujama Sigito Vaičiūnionio, Brazilijos festivalyje spalio 19-24 d.d. laimėjusi pirmą vietą, koncertą Argentinos lietuiviams surengė Aušros Vartų parapijos salėje, giedėjo ir sekmadienio Mišiose. Kamerinį "Polifonijos" chorą lydėjo Lietuvos kultūros ministerio pavaduotojas Vytautas Gaidamavičius, Šiaulių burmistras Jonas Tručiūnas ir Lietuvos filharmonijos Vilniuje atstovas Gintautas Kėvišas.

Vokietija

Lietuviškos šeimos židinį 1990 m. lapkričio 23 d. Bonnoje sukurė dr. Kęstutis Ivinskis ir vilnietė Aida Briedytė. Jaunasis, istoriko dr. Zenono Ivinskio sūnus, yra asistentas Esseno universitete, VLB tarybos narys. Jaunoji — ekonomistė, vilniečio sporto veikėjo Vytauto Briedyčio dukra. Jaunuosius sutokė istorikas prel. Paulius Jatulis, palaikymo vysk. Antanas Deksnys. Mišias koncelebravo prel. P. Jatulis ir Vasario 16 gimnazijos kapelionas E. Putrimas. Giedėjo kaunietė sol. Violeta Sagaitytė. Palydą sudarė lietuviškasis jaunimas iš Bonnos ir Vilniaus. Į vestuves atvyko jaunosios tėvas V. Briedis iš Vilniaus ir močiutė Jadvyga Dragūnienė iš Toronto. Vestuvių puotą įvyko Annabergo baltiečių namuose. Jon buvo įjungti lietuviški papročiai su piršliu (Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Šmitas), svočia (miunchenietė veikėja Alina Grinienė) bei kitais vestuvių veikėjais. Jaunavedžius sveikino Vincas Natkevičius, prel. Antanas Bunge, jaunosios tėvas V. Briedis ir močiutė J. Dragūnienė. Sveikintojams ir vestuvių dalyviams padėkojo jaunasis dr. K. Ivinskis.

Lenkija

Punkso lietuvių vidurinė mokykla 1990 m. gegužės 19-20 d.d. Suvalkuose dalyvavo vidurinių vaivadijos mokyklų lengvosios atletikos varžybose. Pirmą vietą šokime į aukštį išsikovojo Valdas Budzeika. Jo pasiektas rezultatas — 1 m 86 cm. Algirdas Vilkelis, ietį numetęs 46 m 53 cm, iškopė antrą vieton.

XI-sis pakartotinis Lietuvos visuomeninės kultūros draugijos suvažiavimas įvyko 1990 m. lapkričio 24 d. Punkso lietuvių gimnazijoje. Suvažiavimo dalyviai LVKD centro valdybą išrinko: Antaną Venslauską, Antaną Suraučių, Aliciją Sitarskię, Sigitą Birgelį, Algirdą Vektorių, Rimą Vainą, Sigitą Kraužlį, Petrą Dapkevičių, J. Paransevičių, Aldoną Vaicekauskienę, Teresę Uzdilaite, Petrą Zimnicką, Kostą Buračiauską, Sigitą Krakauską, Kazimierą Černecką, J. S. Paransevičių, Romą Vitkauską, Antaną Marcinkevičių, Juozą Uzdilą ir Janiną Macukonię. Draugijos centro valdybos pirmininku buvo pasiūlyti trys kandidatai — S. Birgelis, A. Suraučius ir E. Petruškevičius. Pirmojoje balsavimo dalyje išskrito mažiausiai balsų gavęs A. Suraučius, antrojoje dalyje — S. Birgelis, palikęs daugiausia balsų surinkusi ir laimėtoju tapusi E. Petruškevičių. Tad centro valdybą sudarė: pirm. E. Petruškevičius, vicepirm. S. Birgelis, sekr. A. Vektorius ir narys P. Dapkevičius. Revizijos komisiją sudarė pirm. Kazys Baranauskas, sekr. Juozas Skripka ir narė Ramutė Sidariytė.

TRANSPAK FIRMOS NAUJI PATARNAVIMAI

NAUJI IR DEVĖTI DRABUŽIAI, avalynė, buitiniai daiktai siunčiami neribotais kiekiais jūsų giminėms, draugams Lietuvoje per Pagalbos fondą. MUITO NĖRA. Amerikos ir Kanados lietuviai naujus arba dėvėtus drabužius gali atsiųsti TRANSPAK adresu per pašta arba per UPS. Mes šias siuntas persiųsim į Lietuvą. Pagalbos fondas išskirstys tuos siuntinius tam, kam skirta.

VAISTAI — receptiniai ir nereceptiniai, medicinos ir dantų gydymui odontologines priemones galime parūpinti ir persiųsti į Lietuvą neribotais kiekiais. MUITO NĖRA.

MĖSOS GAMINIAI: aukštos kokybės rūkytos dešros, skilandis, palendvica — \$84. MUITO NĖRA.

PERVEDAMI PINIGAI naudingiausi būdu jūsų giminėms. Tvarkomi PALIKIMAI. Nagiai perkami nauji AUTOMOBILIAI.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Turime didelę patirtį, siunčiant kargą į Lietuvą. Parduodame ir siunčiame video, stereo, kompiuterius, FAXS, siuvimo, mezgimo mašinas ir kt. Galim siųsti iš anksto apmokėtu muitu ir pristatymu į namus. Susitarus duodame 2-jų metų GARANTIJĄ siunčiamiems video, stereo magnetofonams ir televizoriams.

Rašydami BŪTINAI PRANEŠKITE SAVO TELEFONO NUMERĮ — atsakymą į savo klausimus gausite tuoj pat.

Romas Pukstys, TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629

Istaiga veikia kasdiena 9 v.r.-5 v.p.p., šeštad. 9 v.r.-2 v.p.p.

1-312-436-7772

Skautai "Aušros" gimnazijos 75 metų sukakties iškilmėje 1990 m. lapkričio 9 d. Kaune. "Aušros" vardas sugrąžintas vienai Kauno gimnazijai. Iškilmingu posėdžiu paminėta tos gimnazijos sukaktis. Po oficialios dalies paruoštoje arbatėlėje dalyvavo apie 50 asmenų

SVARSTYMAI IR NUOMONĖS

Kremliaus vežimas be ratų

ALGIMANTAS EIMANTAS

Gvildenant lapkričio 17 d. Gorbačiovo kalbą, pasakytą aukščiausiosios tarybos deputatams, susidaro įspūdis, kad jis griebiasi šiaudų, skėsdamas ekonominės betvarkės tvanę. Gorbačiovas pažadėjo valdžios ir kariuomenės pertvarką, nes desperatiškai bando išvengti politinio skendulio likimo. Nors jam buvo suteiktos kone diktatūrinės teisės, jis tapo Sov. Sąjungos žmonių nepasitikėjimo ir neapykantos objektu. Jam taikomi priekaištai dėl ekonominės suirutės, nes jis neįstengė apriboti piliečių kasdieninėmis reikmenimis ir maisto produktais. Gresiant badui, nepasitenkinimo srovė prispyrė Gorbačiovą reaguoti į tą beviltišką padėtį. Norėdamas išsilaikyti valdžios kėdėje, jis buvo priverstas pasukti keliu, prieštaraujančiu jo paties ankstesniams planams.

Krizę Gorbačiovas nutarė išspręsti, panaikindamas "archaiskus ir aiškiai beverčius organus". Jis pažadėjo per dešimt dienų pakeisti biurokratinę struktūrą ir pertvarkyti ginkluotų pajėgų vadovybę.

Kalboje jokios užuominos apie savo paties kaltę, dėl kurios betvarkės ir nepriteklų. Visa kaltė suversta kitiems. Jis pabrėžia įsitikinimą, kad demokratijos dėsniais turi vadovautis visi jo pavaldiniai, bet tokie dėsniai negali būti taikomi jam pačiam. Jis griežtai atsisako būti renkamu; jis atsisako būti kandidatu viešose ir laisvuose rinkimuose, baimindamasis, kad gali būti neišrinktas. Tokia jo pozicija neduoda pageidaujamo vaisių, nes juridškai jo

pozicija ir teisė valdyti nėra pagrįstos ir pateisinamos. Jis tapo bejėgiu, mėginant pereiti iš komunistinės į kapitalistinės sistemą. Jo palaiminimu darytos reformos teliko atgarsiais pilkosiose masėse. Iš tikrųjų jis neturi teisinio pagrindo valdyti valstybę demokratiškoje sistemoje.

Gorbačiovo retorika nenu-malšina alkio nei kūne, nei dvasioje. Nors jis leidžia ir kitiems išsireikšti, jis nėra pasiruošęs klausyti patarimų. Tik kritiškoje padėtyje, neradamas išeities, jis pasivina kitų naudingas idėjas savęs išgelbėjimui.

Pasirinkus tokį būdą krašto valdymui, nėra ko stebėtis, kad jo reformos liko nesėkmingos. Sov. Sąjunga tapo privesta prie pražūtingos ekonominės ir politinės bedugnės. Ji blaškosi tarp laisvos rinkos ir centralizuotos ekonomikos.

Gorbačiovas, suteikdamas laisvų ir teisių respublikoms, sukėlė vilčių autonomijoms ir nepriklausomybėms atgauti. Bet kelią į laisvę užkirta naujais įstatymais konstitucijoje.

Gorbačiovas dar tebėra vakariečių garbinamas kaip politikas, palaipsniui naikinas komunistinę santvarką Sov. Sąjungoje. Bet savo nesaiklia laikysena jis taip pat sukelia pavojų ir nerimą demokratiškų principų įgyvendinimui. Jo pavaldiniai, nematydami progreso, gali atmesti visa, kas siūloma įkurti, visa, kas yra vakarietiška ir demokratiška. Dėl Gorbačiovo nelankstumo Leningrade jau įvesto maisto ir kitų prekių kortelės. Nors Leningradą valdo reformininkai, jiems nebuvo įmanoma pagerinti žmonių gerovės, pa-

žadėtos per rinkimus. Visa kaltė turi kristi Gorbačioviui.

Jei dabar Gorbačiovas ir su-tiktų būti žmonių išrenkamas, toks jo nuosprendis būtų per vėlus atgauti žmonių pasitikėjimą.

Laikas pažangai į demokr-tėjimą yra prarastas delsi-mais, svyravimais ir nelanks-tumais. Neatsisakyti senosios ideologijos, bekuriant kažką naujo, yra nelogiška ir pražū-tinga. Netrukus Gorbačiovas ir Sov. Sąjunga taps aukomis evoliucijos į laisvę, gerovę ir nepriklausomybę. Reikia galvoti, kad šiame vyksme ir Lietuva galės nusikratyti oku-paciją.

Talkinkime Lietuvai...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

bės konsulas Jaak Treiman ir Amerikos latvių sąjungos c.v. pirm. Valdis Pavlovskis. Delegacijai vadovavo Angelė Nelsienė. Pokalbį stebėjo keli vietos laikraščių, radio ir TV žurnalistai. Tą patį vakarą apie susitikimą buvo pranešta radio ir televizijos laidose, o trumpesni pranešimai ir ilgesni straipsniai jau pasirodė Orange County spaudoje.

XXIII politinių studijų sa-vaitgalis Los Angeles Šv. Ka-zimiero parapijos salėje įvyks sausio 26-27 d.d. Sutikimą iš Lietuvos atvykti yra davęs kul-tūros ir švietimo ministeris Darius Kuolys.

"Society for the Defense of Tradition, Family and Property" (TFP) organizacijos atstovai Lietuvos laisvės rėmimui su-rinkty 5,200,000 parašų mikro-filmus Vilniuje įteikė prezi-dentui V. Landsbergiui, o Kremliuje — Gorbačiovo įstai-gai.

Apie šią kilnią kitataučių talką Lietuvai kelis kartus už-sienio lietuviams skirtose lai-dose kalbėjo Vilniaus radijas. BAFL inf.

Darbai ir aukos

Jei Kanadoje valdžios parei-gūnams ir eilinių žmonių tar-pe Lietuvos ir lietuvių klau-simas nėra svetimas, tai pir-miausia dėka susipratusių lie-tuvių organizuotumo ir veik-los. KLB v-ba, apjungianti Ka-nados lietuvių ir atstovaujan-ti jų patriotizmui, yra gavusi padėkos laišką iš Lietuvos mi-nisterės pirmininkės K. Pruns-kienės. Ji dėkoja, kad Kana-dos lietuvių padeda suartėti su vakariečių valdžios žmonė-mis. Pirmieji atgimusių Lie-tuvos žingsniai ejo per Kana-dą. Taipgi ir prezidento V. Landsbergio lankymasis šiame kontinente yra KLB v-bos nuo-pelnas.

Pereitais metais talkos ir pagalbos darbai Lietuvai pa-reikalavo daug energijos, o iš-laidos patrigubėjo. Vyt. Lands-bergis kalbėjo ir apie galimy-bę įsteigti Lietuvos atstovybę Kanadoje. Čia ir vėl iškyla pi-nigų klausimas. Per paskuti-nius šešis mėnesius KLB v-bos veiklai gauta labai mažai au-ku. O turime išlaikyti 4-rias

raštines geresniam Lietuvos reikalų gynimui ir garsinimui Kanadoje. Lietuvos reikalai Kanadoje dar nėra buvę taip gerai prižiūrimi kaip dabar. Tai įmanoma tik aukų dėka. Vasario 16-tos aukos — tik KLB valdybos reikalams!

KLB v-bos įsteigto Pagalbos Lietuvai vajeus darbuotojai Antanas Jusys ir Vytautas Venckevičius sekmadieniais renka aukas Hamiltono Jauni-mo centro salėje. Jų dėka Ha-miltono "Talkoje" į Pagalbos Lietuvai vajeus sąskaitą įdė-ta apie \$50.000.

Montrealyje p. Niedvaras, išėjęs į užtarnautą pensiją "Lite", pasiėmė tvarkyti KLB Pagalbos Lietuvai vajeus rei-kalus.

Dėkojame Kanados lietu-viams, taip gausiai aukojan-tiems Lietuvos reikalams. Tai pavyzdys viso pasaulio lietu-viams. Mes tuo galime labai padėti savo kovojančiai tautai atgauti visišką nepriklaus-o-mybę.

J.K.

Pagalbos Lietuvai vajeus aukos

\$5,000 — dr. M. ir dr. J. Uleckai; \$3,000 — Kanados lietuvių klubas Manitoboje (per E. Saraušką); \$2,000 — P. Sidaras; \$1,200 — T. E. Janeliūnas a.a. motinos A. Gleba-vičiūtės-Janeliūnienės atminimui; \$1,000 K. Lukošius (iš viso \$2,200), dr. D. S. Paskovičius, T. Janel, Č. K., J. Č. Kurai, A. V. Stanevičius, E. R. Girdauskai; \$750 — Kess Ka-čiulis.

\$500 — I. M. Ehlers, J. B. Danaitis (iš viso \$1,000, 1991 m. pažadėta \$1,000), V. Jurka, P. Kuras, M. Rau-pėnienė a.a. A. Paškaus atminimui, R. Lukošius; \$400 — B. Steponavičius; \$350 — A.A.J., K. P. Budrevičius, A. O. Josiukai; \$300 — R. Sla-vickas, A. Mašalas, J. Dervaitis, L. Deksnytė-Simpson a.a. P. Dagio atminimui; \$260 — J. Povilauskas; \$250 — J. H. Valiulis, J. Kaspera-vičius, A. S. Petraitis, L. Ulbinai, W. G. Mažaitis, O. A. Petrašiūnai, P. Jonikas; \$220 — A. Cibas; \$200 — SLA 72 kuopa; L. D. Stukai, St. J. Sinkevičiai, L. D. Gutauskai, A. Kuschnerait; \$120 — V. Skrinškas.

\$100 — A. Garkūnas, A. Gailienė,

A. Čerškienė, A. Palvenis, A. S. Steigvilai, V. Markauskas, A. Gar-bens, A. Kenstavičius, Z. J. Stra-vinskai, V. Vaitkevičius, Z. O. Girdauskai, E. M. Kazakevičius, R. E. Namikai, K. J. Batūros, V. Nau-sėda, A. Jasinevičius, R. Bum-bulytė-Dornfeld, A. Mingėla, J. Prišas, V. Venckevičius, V. Keže-naitis, Ed. Gataveckas; \$50 — J. I. Kerr, St. Narkauskas a.a. A. Bliū-džiaus atminimui, J. Kiškūnas, E. V. Gačionis, T. Trakymienė, V. Gačionis, V. M. Vaitiekūnas, E. Dul-kys, K. Konkulevičius, E. J. Bub-niai, Stef. Domeikienė; \$20 — S. Mažeikienė a.a. H. Rickienės at-minimui.

Pakvitavimai atleidimui nuo valdžios mokesčių išduodami tokia tvarka: už aukas nemažiau \$20, jei aukojama KLB krašto valdybos tie-sioginiams reikalams bei išsilai-kymui; už aukas ne mažiau \$50, jei aukojama kitiems KLB krašto val-dybos remiamiesiems tikslams pvz. Pagalbos Lietuvai vajui, archy-vui-muziejui ir t.t. J.K.

Aukas siųsti: **Pagalbos Lietuvai vajus, 1011 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8**

Čekius rašyti: **Kanados Lietuvių Bendruomenė-PLV**

Po sunkios ir ilgos ligos

AŲA
ANTANUI MULIUOLIUI

mirus, žmoną JUZEFA, sūnus — JUOŽĄ ir ROMĄ su šeimomis Lietuvoje, visus gimines ir artimuosius nuo-širdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba

AŲA
MARIA ANTONIEWICZ

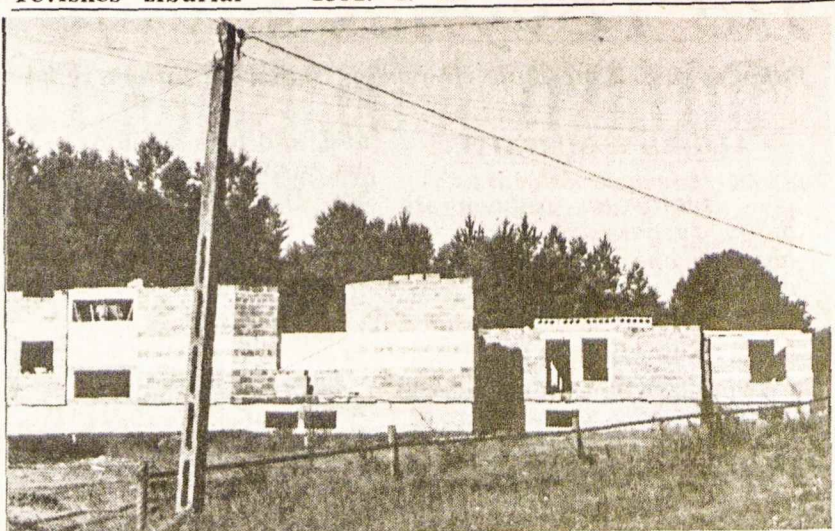
Lenkijoje mirus,

liūdinčiam broliui JOHN STUDNIEWSKI ir jo žmonai MARIJAI reiškiame gilią užuojautą —

Strathroy, Ont.

Elena ir Bronius Keburiai
Juzė Valaitienė

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriskas darbas, puikus lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Statomų Punsko lietuvių kultūros namų palengva kylančios sienos 1990 metų vasara
Nuotr. Petro Puzausko

Kultūros namai ir kiti reikalai

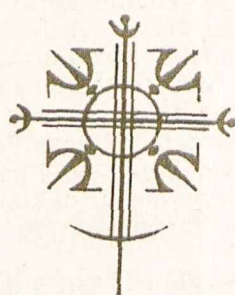
Jau treji metai, kai Punske buvo pradėti statyti kultūros namai. Statybos pabaigos betgi dar nematyti. Persitvarky-mai Lenkijoje, nukritusi pini-go vertė ir pasunkėjusi ekonominė padėtis labai pakenkė projekto vykdymui. Tik išeivi-jos aukomis galėsime tęsti pradėtą darbą. Jau labai dosniai atsiliepė finansinės institucijos — Kanados lietuvių fondas, kredito kooperatyvai. Įnašais prisidėjo įvairios organizaci-jos bei pavieniai asmenys. Gaila tik, kad punskiečiai palygi-namai į vajų atsiliepė šaltokai. Bet yra ir gražių pavyzdžių bendrame išeivijos lietuvių gyvenime.

Apsigyvenus Toronte dides-niam jų būriui, kilo mintis orga-nizuotis. Jautriai atsiliepta į žurnalo "Aušra" leidybos sunkumus visuotiniame Suval-kų trikampio lietuvių susirin-kime, kuriame buvo išrinkta valdyba. Surengta susipažini-mo vakaronė, pasikeista nuo-monėmis apie susiorganizavi-mą ir aukas, kurias rinkdami pavyzdžiu pirmiausia turi būti patys trikampiečiai. Išreikš-tas dėkingumas visiems auko-tojams, kurie prisidėjo prie vajeus sėkmės. Iš suaukotų pi-nigų \$7,000 jau yra pasiekę Punska. Likę \$3,000 bus per-duoti statybos komitetui. Ragi-nama ir toliau remti Suval-

kų krašto lietuvių išeivijos sambūrį Kanadoje. Užmojai dar nebaigti — reikia Punske pastatyti kultūros namus, rei-kia remti mėnesinį žurnalą "Aušra".

Punsko lietuvių kultūros na-mų statybai gautos aukos: \$50 J. N. Budriai, \$25 J. Vegelis, \$20 (amer.) R. Pakalnis iš Ro-česterio, \$30 O. Ažubalienė a.a. Vaclovo Ivanausko atmi-nimui vietoje gėlių. Nuoširdi padėka aukotojams.

Vytautas Pečiulis

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

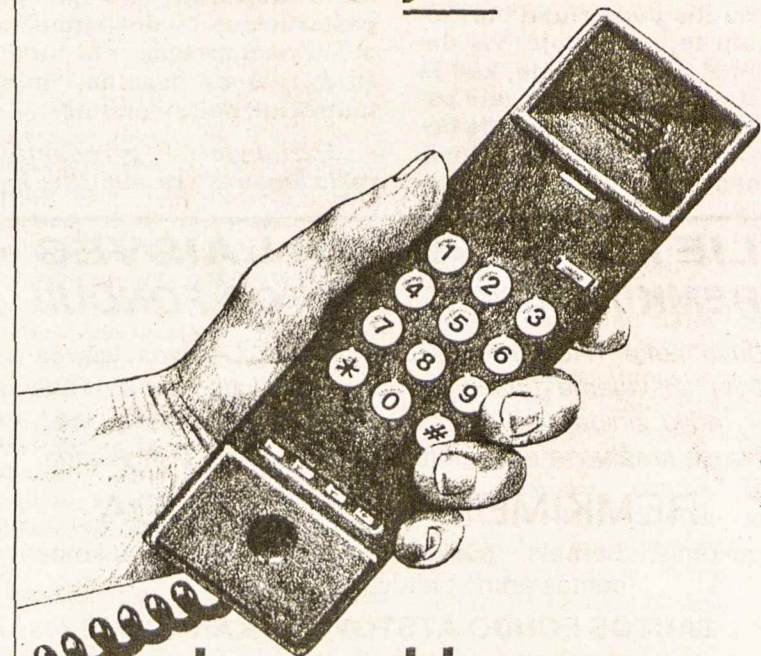
**The
Loughheed & Barnard
šėimos ir tarnautojai**

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury, Ontario

Kanados ateitis:

Dabar tai jūs kalbate

...ir mes klausome

Mes esame piliečių viešuma (forumas) Kanados ateitį ai — tuzinas federacinės valdžios kanadiečių, paprašė jus iki 1991 m. liepos 1 d. pasisakyti apie šio krašto ateitį.

Mes esame nepriklausoma, bet organizuota, plačios apimties, tvirtų pagrindų ir įsitikinimų grupė. Mūsų darbas yra surinkti piliečių nuomones — žvilgsnį į ateitį.

Kad tai atsitiktų, mums reikia jūsų pagalbos. Mums reikia sužinoti iš jūsų, kas yra šiame krašte daroma klaidingai — ir kaip visa tai drauge galėtume pataisyti. Taipgi norėtume išgirsti, kas krašte daroma gerai ir vėta išlaikyti.

Mes norėtume, kad tuo reikalu visi pasisakytų, ypač tie, kurie nėra įpratę išsikalbėti.

Paskambinkite dabar — padarykite ką nors skirtingo

Nuo 1991 m. sausio iki birželio mes kviečiame jus retesnei progai pagelbėti peržiūrėti mūsų ateitį. Mes visa tai galime atlikti įvairiais būdais kaip neoficialiais pasimatymais, kur jūs galėtumėte geriau jaustis.

Pradžiai esame įsteigę specialią telefono liniją 1-800-66-FORUM, kuria jūs laisvai-nemokamai galite skambinti iš bet kurios vietovės Kanadoje, septynias dienas savaitėje tarp 8 v. ryto ir 8 v. vakaro.

Ką jūs begalvotumėte, mes norėtume jūsų pasisakymo. Atsiminkite, dabar kalbate jūs, o mes klausome.

KANADA — TAI JŪSŲ NUMERIS: 1-800-66-FORUM*

You can also write us at:
Citizens' Forum
P.O. Box 1991, Station B
Ottawa, Canada K1P 1A2

*For FORUM be sure to dial the letter O, not zero.

Citizens' Forum
on
Canada's Future

Le Forum des citoyens
sur
l'avenir du Canada

Visiems Amerikos lietuviams - NAUJIENA!

Jūsų draugai ir šeima Lietuvoje kenčia maisto trūkumą. Padėkite dabar jiems pripildydami jų tuščius šaldytuvus!

Nėra maito! Pristatymas nuo durų iki durų!

Pristatoma per penkias dienas Maskvos rajone ir per 15-20 dienų Lietuvoje bei kitur Sov. Sąjungoje.

FOOD KIT # 1

(Imported foods)

\$152 including delivery

1. Imported Ham	1 lb.
2. Imported Sausage	2.2 lb.
3. Minicement	0.75 lb.
4. Frankfurters	1 lb.
5. Danish cheese	0.88 lb.
6. Beef stew	1.1 lb.
7. Meat in white sauce	1.1 lb.
8. Ground coffee or:	1.1 lb.
Instant coffee	0.44 lb.
9. Condensed milk	0.75 lb.
10. Imported Tea	1.1 lb.
11. Cocoa	1.1 lb.
12. Dry spices	1 box
13. Imported chocolates	1 box
14. Chocolate-dipped zephyrs	1.1 lb.
15. Buckwheat or Spaghetti	2.2 lb.

ALSO AVAILABLE:

French medications	
* Family health care kit	\$109
* Kids' health care kit	\$70
* Children's foods (kit)	\$87
* Cars ("LAIDA")	from \$5,600
* Refrigerators	from \$500
* Health spa packages	CALL
* Condominiums	CALL
* Dishwashers	from \$500
* Laundry machines	from \$550
* Minitractors	from \$2,000
* Other items	CALL
* Electronics	220V

ORDER FOR FOOD KIT # 1

Fill out, detach and mail to:

RUSSART-POSYLTORG
291 Geary Street, Suite 511
San Francisco, CA 94102

Enclosed please find my check (money order) # _____ dated _____
in the amount of \$152.00 x (qty) = _____ . Please deliver (qty) FOOD KIT(S) # 1 as
per your ad to:

Beneficiary's full name _____
Street address, apt # _____
City, region, postal code _____

Sender's name: _____

Address: _____

Daytime phone # (____) _____ Signature: _____

Mes turime turistams ir jų draugams — spalvotą T/V Sinotron 14" PAL (Secam D/K tik \$225 Camcorder M-7 National ar Hitachi 2380 tik \$999. Dėl užsakymų ir informacijos kreipkitės:

RUSSART-POSYLTORG
291 Geary Street, Suite 511
San Francisco, CA 94102
Tel.: (415) 781-6655; (415) 386-0180; (415) 752-5546

Be Tėvynės savyje - išnyksime

Pokalbis su Š. Amerikoje viešėjusiu "Santaros" žurnalo redaktoriumi ROMUALDU NORKUMI

ALGIRDAS GUSTAITIS

— Lietuvoje redaguojate naują žurnalą "Santara", gimusį su dabartiniu tautos atgimimu. Kaip jis atsirado ir ko siekia?

— Jau senokai neramino noras pabandyti po vienu stogu vienyti po visą pasaulį išblaškytas Lietuvos kūrybines galias. Dar triušiant "Nemuno" žurnale, bent akies krasčeliu, bandėme žvilgtelti į tuomet labai draudžiamą vaisių — išeivijos, Sibiro tremtinių kūrybą — slapčiomis jo paragauti, o kartais pasidalinti ir su skaitytoju. Žiūrėk ir pavykdavo apšauti šiaip gana budrią įvairių glavlių ar kitokių "ideologinės doros" sergėtojų akį.

"Santaros" idėja plykstelėjo prieš porą metų. Tačiau reikėjo įveikti ne vieną kliuvinį, kol toji idėja buvo įkūnyta. Dar pirmajame numeryje savo credo pasirinkome senųjų išminčių skelbtą tiesą: "Proculus omnis esto clamor et ira! (Tenu-tolsta visoks riksmas ir pyktis!). Žinome, koks tai atsakingas įsipareigojimas šitame nepaprastai komplikuotame, politinių aistrų draskomame pasaulyje. Tačiau gerai žinodami, kad atgimti galime tik vienydamiesi, pirmiausia priviolome suvokti, kad mus turi vieninti dvasinė santara, kurią palaikyti gali tik paveldėta tautiškumo giminytė. Pirmajame numeryje mes ir deklaravome, kad be Tėvynės savyje — išnyksime.

Džiaugiuosi, kad šitai nuostatai dorai pritarė daug geranorių kultūrininkų iš Lietuvos ir užsienio.

— *Kas daugiausia darbuoja ši žiūsiame žurnale?*

— "Santaroje" dabar triūsia poetas Aleksas Dabulskis, Robertas Keturakis, dailininkas Algirdas Jurėnas, su kuriais, beje, suvalgytas ne vienas pūdas žurnalistinės duonos.

— *Užsienio lietuviai mano, kad šiuo metu Lietuvoje trūksta popieriaus, tinkamų dažų, gerų presų. Jei taip, tai kokių būdu Lietuvoje leidžiami nauji laikraščiai, knygos dideliais tiražais?*

— Su tuo popieriumi mūsųose kaip toje pasakoje: vis dejuojame, aimanuojame, kad jo trūksta, bet niekas negali paaiškinti, iš kur jo atsiranda bemaž kasdien atsirandantiems vis naujiems leidiniams. Ma-

nau, kad toks spaudos antplūdis visiškai natūralus reiškinys. Jis ir atslūgs natūraliai. Juk tiek metų buvome troškinami. Ir staiga atsivėrė verdėnė tarsi dykumoje. Tačiau atsi-gaivina, ir gana. Taip ir čia. Žmonės jau padeda atsirinkti savus laikraščius, žurnalus, knygas. Beje, jau ne vienas leidinys pradžioje labai aiškint-gai užsiangažavęs, tytomis dings.

— *Jūsų žurnalo tiražas, rodos, nėra didelis?*

— "Santara" pasirodė be išankstines reklamos, be riksmo ir pasigyrimų. Tyliai, santūriai. Mums rūpėjo, kad žurnalą pastebėtų patys skaitytojai. Per prievartą įpirštas vaisius niekada nebus gardus. Taigi ir tiražas kol kas nedidelis. Pagaliau kultūros leidiniai niekada nebuvo plačiai paskleidžiami

— *Kaip Lietuvoje platinama spauda?*

— Platinimas kol kas brangus ir netobulas, pernelyg monopolizuotas.

— "Santaroje" įrašyta, kad žurnalas yra "Lietuvos kultūros fondo ir tarptautinės poligrafinės įmonės "Spindulys" leidinys.

— Nelengvomis sąlygomis "Spindulio" žmonės stengėsi dorai atlikti savo darbą, tęsti geras prieškarinio tradicijas. Eilė čia išleistų knygų susilaukė gražaus įvertinimo įvairiose parodose. Kad spinduliečiai ryžosi globoti nepigiai jiems kainuojančią "Santarą", irgi liudija, kad jie vertina kultūrą.

— *Iš "Santaros" puslapių sužinome, kad jau spausdinatė bei leidžiatė knygas.*

— Jau pasirodė trys "Santaros" bibliotekos knygos. Tai Juozo Urbšio, Arvydo Vilkaičio atsiminimai, Juozo Kinde-rinio poezijos rinkinys "Šaltoji žemė — Vorkuta". Spaudai parengėme idomų Valentino Gustainio tomą apie prieška-rinio žurnalisto veiklą ir gyve-nimą. Žodžiu, norime bent kukliai prisidėti užpildydami mūsų kultūrai, istorijai per pastaruosius dešimtmečius padarytas spragas. Čia be Jūsų kūrybinės pagalbos, mieli tautiečiai, neišsiversime.

— *Užsienyje gyvenantieji rašo žmonės yra nugirdę, kad*

Lietuvoje gyvenantiems rašytojams rankraščiai greičiau ir priimtinau išleidžiami.

— Nepasakysčiau. Ir vieniems, ir kitiems kol kas nelengvai sekasi. Tiesa, pastaraisiais metais Lietuvoje išleista tikrai nemažai išeivių ir Sibiro tremtinių puikių knygų.

— *Kas Jus pakvietė į JAV, kokiais tikslais lankotės?*

— Tai "Spindulio" spaus-tvės komandiruotė, kuriai pritarė geras spinduliečių rėmėjas, Niujorke gyvenantis Si-mas Velonskis. Pabuvojau Niujorke, Čikagoje, Los Angeles. Susitikau su daugeliu kultū-rininkų, pabuvojau redakci-jose. Mėnuo pralėkė bemat.

— *Gal kai kurias knygas galima būtų spausdinti Lietuvoje, pageidaujama jų skaičių persiųsti užsienio lietuviams?*

— Apie tai rimtai galvojama. Tik bėda, kad mes per tuos praėjusius dešimtmečius įpratome labai ilgai... galvoti. Dabar reikia išmokti... veikti!

— *Ar esate buvę kituose užsienio kraštuose?*

Esu aplankęs daugelį V. Euro-pos šalių, Skandinaviją, bu-vau Afrikoje, Korėjoje... Ta-čiau visada labiausiai laukia-ma kelionė žemaitijos pakraš-tin — į Eržvilko apylinkes. Kur vaikystės alasas, kur amžinam poilsiui atgulę, daug gyvenimo audrų atlaikę tėvai — Marija ir Jonas Norkai.

— *Ar JAV-se radote pageidaujamos paramos bei pritarimo?*

— Į Ameriką važiauvau ne pa-gyrų pasiklausyti, ne aukų pa-sirinkti, bet rimtų patarimų, kūrybinių pažadų išgirsti. Džiaugiuosi, kad tautiečiai mielai sutiko remti "Santarą" savo darbais. Jau dabar į Lie-tuvą vežuosi ne vieną rankraš-tį, lagaminą knygų, žurnalų, nuotraukų. O svarbiausia — pajutau dorą pritarimą mūsų bendram siekiui — dvasiniam vienyjimuisi.

— *Ar bendradarbiavimą moka-te honorarą?*

— Honorarą mokame. Deja, kol kas tik rubliais. Mums bū-tų patogiausia, jei gerbiami tautiečiai įgaliotų savo gimines ar bičiulius Kaune atida-ryti sąskaitas. Taip mes (bent formaliai — rubliais) išvengtume skolos už spausdinamus kūrinius.

— *Baigiant leiskite pasitei-rauti apie kūrybinį bei asme-ninį Jūsų gyvenimą.*

— Lietuvoje išleistos kelios knygelės (originalios ir verti-mai), paskelbta keliasdešimt eilėraščių (kas jaunystėje jų nerašė), įkurtas ir redaguotas "Kino" žurnalas, ilgai triūsta "Nemune", ir, manau, svarbiau-sia — užauginti du sūnus — Rūtenis ir Irmantas. Žmona Vida — pedagogė istorikė. Šei-ma, kaip ir daugelio lietuvių, paženklinta šurpiuoju trem-ties ženklu.

— *Na, pagaliau Jūsų žodis atsiveikinant...*

— Nuosirdžiai dėkdamas vi-siems mieliems tautiečiams už nepaprastai šiltą sutikimą, norėčiau paprašyti, kad taip pat geranoriškai įsiklaustumėte ir į mūsų kreipimąsi pir-majame "Santaros" numeryje. Tada rašiau: "Dabar mes irgi dažnai kartojame aiškį tie-są, kad lietuviai čia, lietuviai išeivijoje — viena tautos visu-ma. Jau norime būti dalina-mi. Galime vadintis išeiviais, Sibiro tremtiniais, Rygos ar Tilžės lietuviais, kilniais mi-sijonieriais Afrikoje ar prie Amazonės, bet negalime pamiršti, kad esame vienos Tė-vynės, vienos tautos vaikai!"

Taigi būkime! Būkite!

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

Su svečiu iš Kauno Los Angeles mieste. Iš kairės: ALGIRDAS GUSTAITIS, R. K. VIDŽIŪNIENĖ, "Santaros" vyr. redaktorius ROMUALDAS NORKUS
Nuotr. A. Gustaičio

Žuvo trylika, daugybė sužeistų

(Atkelta iš 1-mo psl.)

parlamentarų gyvybė. Ragina sudaryti iš parlamentarų žmo-gaus teisių komisiją, sušaukti Jungtinių Tautų saugumo po-sėdį.

Latvijos parama

Kanados latvių tautinės federacijos pranešimu, ryšium su įvykiais Lietuvoje gyvai rea-gavo Latvijos vyriausybė. Lat-vijos aukščiausioji taryba at-kreipia dėmesį, kad Lietuva pirmoji tampa dabartinio ka-rinio teroro auka. Įvykiai Lie-tuvoje buvo rūpestingai iš anksto numatyti, kad taika ir demokratija, kuri sukelia pa-nikos baimę komunistų parti-jai ir kariniams sluoksniams, būtų atitinkamu momentu žiauriai sutryptą. Veiksmai Lietuvoje yra nukreipti ne tik prieš Baltijos kraštų žmones, bet prieš visus Sov. Sąjungos žmones, kurie siekia naujos tvarkos.

Latvijos žmonės, kuriuos riša su Lietuvos žmonėmis šimtmečių kova prieš įsibrovėlius, pareiškia prieš Dievą ir civilizaciją, kad jie yra ir visada bus su Lietuva ir remis teisėtą Lietuvos valdžią, Aukš-čiausiąją tarybą, kovoje prieš žiaurią agresiją.

Laiškas Lietuvos respublikos aukščiausiajai tarybai

Šiuo mums lemtingu laiku išbandoma mūsų tautų ištver-mė ir stiprybė, siekiant vals-tybinės ir nacionalinės nepri-klausomybės.

Proimperialinės jėgos, kurios šiandien, pasitelkę prievartą ir pačių išprovokuotą chaosą, stengiasi nuslopinti teisėtą valdžią Lietuvos respublikoje, tą patį bando padaryti ir Lat-vijoje bei Estijoje.

Pasipriešinti tam mes gali-me tik savo vienybės dėka, iki galo ištikimi problemas tai-kaus sprendimo idėjai.

Pasaulis turi žinoti: mus galima palaužti, bet nuolan-kūs mes nebūsimė.

Mes visuomet buvome ir bū-sime su jumis, bičiuliai lietu-viai.

Estijos respublikos aukščiausioji taryba

Rusijos parlamento pareiškimas

Kaip praneša radijas "Ros-sia", Rusijos federacinės res-publikos aukščiausiosios tary-bos nepaprastųjų prezidiumo sesijoje paskelbė dokumentą, liečiantį įvykius Vilniuje. Šia-me dokumente sakoma — pas-kutinėmis dienomis Baltijos respublikose, ypač Lietuvoje, pasidarė aštri padėtis. Tai at-sitiko ne vien dėl vidinių prieš-tarimų, bet ir dėl Sąjungos centrinės valdžios užimtos po-zicijos. Kai visas kraštas per-gyvena krizę, centrinės valdžios sukelti įvykiai Baltijos respublikose gali turėti pavoj-ingų pasekmių visoms Sąjun-gos respublikoms ir sudaryti sunkumus suformuoti suvere-nių valstybių savanorišką są-jungą.

Šie įvykiai kelia susirūpi-nimą ir kitoms valstybėms. Iš

visur kreipiamasi į sovietinę vadovybę susilaikyti nuo jėgos vartojimo ir sprendimų ieškoti pasitarimuose.

Rusijos — RSFSR aukščiau-siosios tarybos prezidiumas pareiškė, kad karinės jėgos vartojimas prieš taikius Balti-jos respublikų piliečius yra nepriimtinas; tik teisiškai iš-rinkta vyriausybė gali atsto-vauti Baltijos žmonių intere-sams. Karinės jėgos vartoji-mas prieš teisėtai išrinktą vyriausybę yra nelegalus ir nekonstitucinis veiksmas. Var-tojimas Rusijos naujokų už jos teritorijos ribų, pagal Ru-sijos konstituciją, yra pažeidi-mas įstatymo. Tautinių grupi-nių provokacija ypač dabarti-nėmis sąlygomis yra pavojin-gas žaidimas. Rusijos aukš-čiausiosios tarybos prezidiu-mas reikalauja, kad būtų iš Baltijos respublikų atšaukti specialūs daliniai kaip galima greičiau ir pradėti pasitari-mai tarp Sąjungos vadovybės ir Baltijos respublikų atsto-vų, siekiant abipusių kompro-misų. Prezidiumas tikisi, kad sveikas protas nugals, ir Bal-tijos respublikos netaps arena priešiškos jėgos, siekian-čioms įsteigti diktatūrą. Pa-reiškimą pasirašė B. Jelcinas, Rusijos aukščiausiosios tary-bos pirmininkas.

Atsistatydino ministrė pirmininkė

Lietuvos aukščiausiosios tarybos biuro pranešimu, per-duotu LIC, sausio 8 d. Lietu-vos ministrė pirm. K. Pruns-kienė atsistatydino su visu ministerių kabinetu. Atsista-tydinimą priėmė 78 tarybos nariai, 8 pasisakė prieš ir 22 susilaikė. Tarp vyriausybės ir parlamento nesutarimai prasi-dėjo 1990 metų gegužės mėne-sį. K. Prunskienė įteikė atsi-statydinimą, vos grįžusi iš pa-sikalbėjimo su Gorbaciovu, kai parlamento nubalsavo at-šaukti vyriausybės paskelbtą maisto kainų pakėlimą.

Naujuoju ministerių pirmi-ninku sausio 10 d. buvo paskir-tas ekonomistas Albertas Ši-mėnas, 40 m. amžiaus. J.A.

Lietuvos ministrė pirm. KAZIMIERA PRUNSKIENĖ (dabar jau atsistatydinusi) trečią kartą aplankė Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje 1990 m. gruodžio 1 d.

Atostogų įvairumai

KAZYS BARONAS

Pasikeitę vaizdai

Beveik po 44 metų atsiradau vėl prie Bodeno ežero, persikeldamas mintimis į pokarinius laikus, kai su žymiu nepriklausomos Lietu-vos sportininku Vytautu G. iš Augs-burgo-Hochfeldo stovyklos trauki-niu pasiekdavome Lindau miesto apylinkes, grįždami su pakrau-tom obuolių dėžėmis ir kartais at-siveždami ką nors "stipresnio..."

Pasikeitę vaizdai, pasikeitė ke-liai, išliejant juos asfaltu, vežant obuolių dėžes ar į didelius kamuo-lius susuktą šieną ne jaučio trau-kiamu vežimu, bet traktoriais, karves melžiant moderniom mašinom, ant kiekvieno ūkininko na-mo matant televizijos antenas, automašinas. Jaunimas ieško dar-bo artimuose miestuose, tad ra-dau tik nedaug savo pažįstamų ūki-ninkų (pasikeičiam velykinėm ir kalėdinėm atvirutėm), su kuriais keletą valandų praleidau prie ka-vos ir namų darbo skanėstų.

Kaimo viešbutis

Neapsistojame Friedrichha-fene, Konstancoje ar Lindau miestuose, bet pasirinkome ma-žo kaimelio 20 lovų viešbutį. Pui-kus vaizdas į Badeno ežerą, patį Lindau miestą, Šveicariją, aplin-kinius obuolių, slyvų, kriaušių sodus. Ir čia technika, savotiškas gamtos sumoderninimas: neaukš-tos obelys (apie 2-2,5 m.) su pa-linkusiom iki žemės šakom, pil-nom Dievo dovanų, jau tiesiog pra-šytė prašosi palengvinti jų naš-tą. Deja, stoka darbininkų. Vieš-bučio savininkas buvo priverstas iškviesti visą šeimą iš Italijos, sodą paskiriant tėvo ir sūnaus priežiūrai, o žmoną darbui pačia-me viešbutyje. Jie yra šios ūkio šakos "žinovai", greičiausiai iš pietinio Tiolio. Prieš dvejus me-tus, važiuojant atostogų prie Gar-da ežero, sodų laukai išsiplėtę buvo visame pietiniame Tirolyje, nuo Brennorio, Bolcano, Me-rano iki pat Veronos.

Hitlerio lakūnas

Vieną vakarą gam ilgokai kal-bėjome su viešbučio šeimininku Karoliu Jaegeriu (jo viešbutis "Montfort Schloessle", apie 6 km nuo Lindau). Pasirodo, kad jis ka-ro metu tarnavo Canario kontržal-gyboje telegrafistu, o jo dėdė Hans Bauer buvo Hitlerio lektuvo la-kūnas-kapitonas. Parodė ir nuotrauką. Jis gyvena Starnberge prie Miuncheno ir parašęs knygą "Ich flog die Maechtigste der Erde" — (Aš skraidinau žemės ga-lingiausius). Abu buvo patekę į sovietų nelaisvę, tačiau viešbu-čio savininkui pavyko iš jos pa-bėgti, per fronto linijas pasiekti vokiečių dalinius.

Registracijos kambaryje pama-čiau dvi viešbučio savininko su Vokietijos prezidentu Ričardu von Weizsackeriu nuotraukas ir du prezidento asmeniškai Karo-liui Jaegeriui parašytus laiškus (įdėti į didelį plastikinį voka), ne-tekus jam žmonos. Pasirodo, kad Vokietijos prezidentas kas an-tri metai aplanko šį kaimelį ir vieš-butį.

Arvydas

Vakarienei susirenka aplinki-nių namų ("Ferienhaus") atosto-gautojai. Valgoma atviraime lau-ke. Jau pirmą vakarą išgirdau is-panų kalbą. Kodėl neprisiminti Hamiltono McMaster un-te dvejų metų mokslo? Ispanai galvojo, kad esu vokieitis, tačiau pasakius "Li-tuano", trys jauni vyrai tuoj pat paklausė, ar aš nepažįstąs lietu-vio "Arvydas". Sakau: "Krepšini-nko Sabonis?". "Si, si!" — šaukia ispanai, tuoj pat atsiliepdami gražiaisiais žodžiais apie geriausią Europos krepšinininką, žaidžian-tį Iberijos pusiasalyje. Berods "Sabonis" vardu yra pagaminti la-bai populiarūs kvepalai.

"Von baron" Kazys

Prieš ketvirtą metų atostoga-vome Gran Canaria salose. Daug kas pasikeitė politiniame ir eko-nominiame Ispanijos gyvenime

(įstojimas į Europos bendruome-nę ir jos rinką), tačiau dar yra li-kusi ta pati jaunių-vaikų ir va-lkučių pagarbą tėvams, močiutei, seneliui. Stiprus patriarchatas. Pastebėjau tai iš šioje gausioje, aštuonių asmenų šeimoje, jiems ilgokai vakarienėjant (dar il-giau valgo prancūzai ir meksikei-čiai!) ir visiems vienu kartu tar-pais nusikvatojant.

Rašydamas apie Ispaniją, prisimi-niau 1962 m. Barceloną, kurioje praleidau keturias savaites ir išgyvenau idomų nuotykių. Išskren-dau į Miuncheną. Noriu apmokėti visas viešbutyje padarytas išlai-das, tačiau svečių registracijos tarnautojas neranda mano pavar-dės. Ieško, varto visas bylas-skaitytos nėra! Padedu jam. Staiga pamatau registracijos lapelį su "...von baron Kazys" pavarde! Tik dabar supratau, kodėl du va-karus prie mano stalo stovėjo pa-davėjas. Suvalgius keletą bulvių, jis ir mano lėkštę įdėdavo naujų, pildavo į stiklinę vyno. Painai-vos registracijai greičiausiai pa-darė mano Kanados pasas ir anglų kalbos nemokėjimas. Po dviejų dienų paprasčiau "nuimti" patar-nautoją nuo mano stalo, kartu pasakydamas "gracia" už tokį iš-kilmingą patarnavimą.

Gražūs miestai ir pinigai

Na, o kaip atrodo prie Bodeno ežero miestai?

Tik vakarais nusileisdavome automašina suktu kalno keliuku, daugiausia sustodami prie Lin-dau uosto, jo apšviestus pakran-tus, apšviestų lempučių viešbu-čių. Pirmaujančių viešbučių rei-ktų laikyti ištaikingą "Bayer-ischer Hof", kuriame pigiausias vienas asmeniui kambarys kai-nuoja 75 dol. ir brangiausias — iki 500 dol. (virš 600 markių).

Prie viešbučio sustatytos kė-dės, nes "Kurhaussaal" orkest-ras linksmina turistus daugiau-sia Strausso, Kahlmano, Leharo bei kitų kompozitorių muzika. Lindau miesto centras, pasiekia-mas per tiltą, yra saloje. Įvairia-spalviai dažais atnaujinti namų fasadai nukelia turistus į XII-to ar XIV-to š. laikus. Čia randa-mos didžiausios parduotuvės, tik pestiesiems skirtos gatvės, kelio metrų pločio gatvelės. Antrojo pasaulinio karo metu bombarduo-tos buvo tik Friedrichshafen (Zep-pelino įmonės). Bet kaip ir visuose Vokietijos miestuose nebeli-kę jokių bombardavimo žymių.

Tušti krepšeliai

Lindau mieste veikia pinigų lošimo namai. Negalima jų lyginti su Las Vegas pastatais, tačiau namas didelis, nes viename įėj-i-me yra "mažas kazino", kitame žy-miai didesnis, su ruletėm lošimo kortom, automatais.

Galėjome patekti tik į mažesnius lošimo namus, nes žmona ir duktė buvo apsirėngusios sportiškai, o aš be švarko ir kaklaraiščio. Su tokia apranga į didžiulius loši-mo namus durininkas neleidžia. Taipgi reikalauja iš jaunimo as-mens dokumento, įrodančio jo 21 m. amžių.

Mažame "kasine" daugiausia yra "aristokrato" mašinos su ran-kenom. Įmetus 1 markę ji greitai dingsta. Nepadėjo nė 60 markių (apie 51 dol.), nes po 20 min. iš-keistų pinigų pintas krepšelis buvo tuščias.

Pastebėjau du vyrus, keičian-čius prie kasos 300 markių (apie 210 dol.). Tačiau po pusvalandžio ir jų krepšiučiai buvo tušti. Suži-nojau, kad prieš savaitę vienas šveicaras laimėjo 20 tūkst. markių (apie 14 tūkst. dol.), o kitas 8 tūkst. markių. Penktadienio va-karą salėje buvo apie 60 asmenų. Pagrindiniame pastate savaitga-liais loša iki 200 asmenų.

• Visa išeivijos lietuviškoji spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir "Tėviškės žiburiams". Kas galite, paremkite juos au-ka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

Iš anksto dėkingi —

"TŽ" leidėjai

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:
310 Rathbun Road, Etobicoke, Ont. M9B 2L8

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Įvairūs patarnavimai Lietuvoje.

- Pervėžam palaikus, palikimus ■ Prižiūrim kapus ■ Perduodam paramą giminėms ■ Nuperkam automobilius, elektronikos aparatus ■ Pristatom gėles ■ Per trumpiausią laiką išrūpinam išskvietimus apsilankyti Lietuvoje. ■ Iškvičiame gimines į Kanadą ■ Parūpinam jiems draudimą ir pervažimą iš Montrealio ■ "Aeroflote" patvirtinam arba pakeičiam grįžimo datas ir t.t.

Visais reikalais kreipkitės į Stefą ar Algį Medelius, vakarais tel. 1 - 416 - 434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS

Tel. 1 - 416 - 593-0600

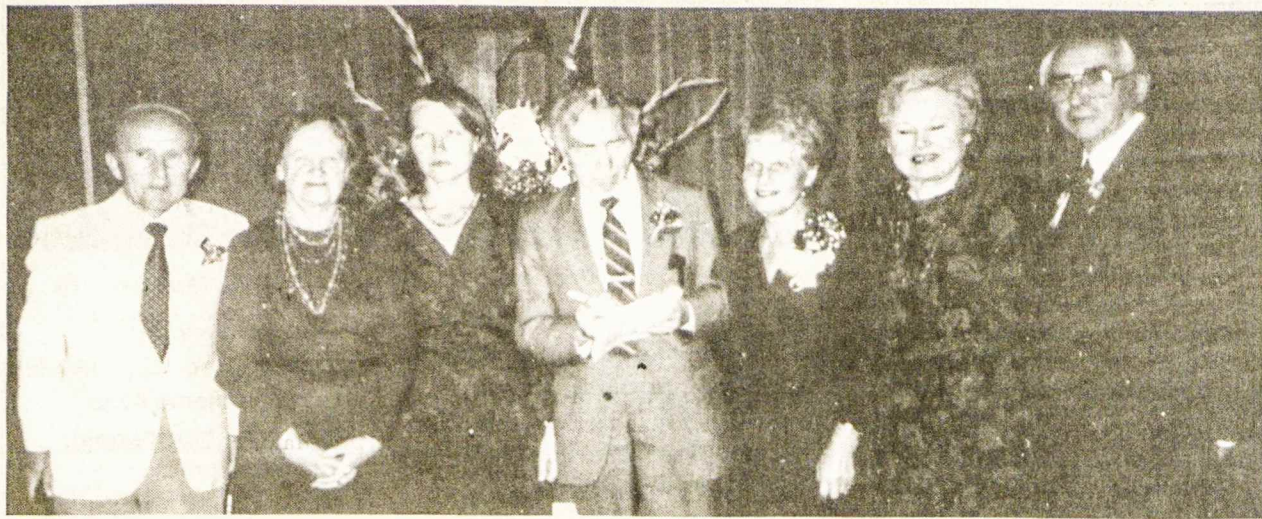
Kennedy Travel Bureau Ltd.,
296 Queen Street West,
Toronto, Ontario M5V 2A1

KELIONĖS Į LIETUVĄ

TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA
(Skandinavų oro linija — SAS)

Tiesioginių skrydžių į Vilnių kol kas nesant, tai yra pats patogiausias susisieki-mas su Lietuva. Išskrendam penktadieniais ir grįžtam sekma-dieniais, nežiūrint, kaip ilgai tenai viešėtumėte. Turim dar vietų liepos 12 d. kelionei su "Volunge". Norintiems parūpinam išskvietimus, vizas, ap-sistojimo vietą (pagal pageidavimą, viešbutyje arba privačiuose butuose). Besidomintieji prašomi kreiptis į ALGĮ MEDELĮ asmeniškai nurodytu telefonu.

MEDJUGORJE! — 1991 m. gegužės 22 d. maldininkų kelionė į Jugos-lavijos šventą vietą. Galim sujungti su kelione į Lietuvą!

Literatūros vakare 1990.XII.2 Los Angeles mieste. Iš kairės PRANAS VISVYDAS, ALĖ RŪTA, MARYTĖ KONTRIMAITĖ, BERNARDAS BRAZDŽIONIS, p. VOLERTIENĖ, EMA DOVYDAITIENĖ, MEČYS ŠILKAITIS

Literatūros vakaras su poete Maryte Kontrimaite

Sukaktuvinis literatūrai pasirodymas Los Angeles lietuvių kolonijoje su viešnia iš Lietuvos

I. MEDZIUKAS

Los Angeles lietuvių telkinyje yra gausu stiprių kūrybinių pajėgų. Daugelio jų kūryba įvertinta premijomis. Gal todėl buvo paskata vietos lietuvių fronto bičiulių sambūriui imtis iniciatyvos kasmet organizuoti literatūros vakarus, kad su žodžio menininkų pasiekimais būtų supažindinti čia gyvenantieji lietuviai. Tokie literatūros vakarai tapo tradicija ir 1990 m. gruodžio 2 d. įvykęs literatūros vakaras buvo jau sukaktuvinis, pažymintis ketvirtą šimtmečio. Sakoma, jog savame krašte sunku būti pranašu, todėl organizatoriai pasirūpino, nežiūrint išlaidų, pakviesti iš kitur dailiojo žodžio menininkų – poetų ar beletristų, kad Los Angeles lietuvių visuomenė, mylinti literatūrinę kūrybą ir ją besidominti, galėtų praplėsti savo akiratį, susipažinti su kitų gyvenančių rašytojais, poetais bei jų darbais. Pasikeitus sąlygoms, jau galima pakviesti ir gyvenančius Lietuvoje literatus.

1989 m. gruodžio 2 d. įvykusiame vakare, be vietinių, dalyvavo ir poetė Marytė Kontrimaite iš Lietuvos. Buvo pakviestas iš rytinio Amerikos pakraščio rašytojas Vytautas Volertas. Programą trumpu įvadiniu žodžiu pradėjo bičiulių sambūrio pirm. M. Šilkaitis, pažymėdamas, kad du, kadaise dalyvavę čia literatūros vakaruose, jau yra iškėliavę į amžinybę, bet jie savo vardus jau yra įamžinę savo kūryba. Tai J. Aistis ir A. Baronas.

1990 m. sukaktuvinis literatūros vakaras buvo itin gausus žodžio kūrybos mylėtojų. Galbūt svarbiausias įvykis buvo viešnia iš Lietuvos – poetė Marytė Kontrimaite. Kalvio duktė, dveji metų būdama, jau patyrė Sibiro tremtį. Grįžusi į Lietuvą ir, besimokydama vidurinėje mokykloje, laimėjo moksleivių poezijos konkursą. Iš čia prasidėjo jos literatūros kelias. Vilniaus universitete baigė literatūrą. Išleido du poezijos rinkinius: „Kristalų atskalos“, „Die-

nų veidai“. Išvertė armėnų poetų eilėraščių ir išleido rinkinį „Akmuo ir žemė“. Ji yra dirbusi enciklopedijų redakcijose, „Literatūros ir meno“, o dabar – kultūros savaitraščio „Dienovidis“ redakcijoje. Amerikoje ji viešėjo savo giminaičių Ričardo ir Raimondos Kontrimaitės šeimoje, kurie sudarė progą jai susipažinti su lietuvių išveivijos gyvenimu.

Su M. Kontrimaite ir V. Volertu, žinomu romanų kūrėju, publicistu ir visuomenės veikėju, daug kartų gavusiu premijas, supažindino poetas B. Brazdžionis.

M. Kontrimaite dviem išėjimais į sceną skaitė savo kūrybą, kurioje atsispindėjo tremties vaizdai, tėvynės ilgesys, moraliniai motyvai. Jai baigus skaityti, publika atsistojimu pagerbė šią Lietuvos rašytoją.

Deja, Vytautas Volertas, taip publikos lauktas, scenoje nepasirodė. Jis vykdamas į Kaliforniją, lėktuve susirgo ir užuot dalyvavęs literatūros vakare, turėjo atsisukti į ligoninę. Ištrauką iš jo naujai rašomo romano „Vilkas iš Galų“ ir novelę „Patikimas“ perskaitė aktorė E. Dovydaitienė.

Savo eiliuotą poeziją skaitė Pranas Visvydas. Pradėdamas karingu tonu „Šauksmas ir šūvis“, nusileisdamas į sentimentalią poeziją – „Eilėraštis jai“ baigė mylimos moters patarimais apie platoniską meilę.

Alė Rūta-Arbiene, plačios apimties kūrėja, labai produktyvi romanų rašytoja, daug kartų laimėjusi premijas, skaitė ištrauką „Raudonos rožės“ iš neseniai parašyto premijuoto novelinio romano „Mėlynojo karvelėlio šviesa“.

Pagalčiau į sceną įžengė poetas Bernardas Brazdžionis, 1989 m. Lietuvos poezijos pavasario laureatas, pažymėtas daugybe premijų dar nepriklausomoje Lietuvoje ir išeivijoje. Jis tvirtu balsu perleikė publikai savo ankstyvesnę ir naujesnę poeziją: „Mano protėvių žemė“, „Lietuvos laukai“, „Saukiu aš Tautą“ ir keletą kitų eilėraščių, prie kiekvieno pridėdamas savo ko-

mentarus, kartais anekdotinio pobūdžio. Jis sugeba publika patraukti ne tik savo poezijos grožiu, bet ir artistine išraiška.

Programai išsisėmus, paskutinį žodį tarė A. P. Raulinaitis, dėkodamas visiems svečiams ir dalyviams, citavo M. Kontrimaite eilėraštį „Eilėraštis, ateik!“ Jis sakė, atėjo eilėraščiai, atėjo ir beletristinė kūryba. Džiaugdamasis dailiojo žodžio menininkų pasiekimais, jis atkreipė dėmesį į rašytoją V. Volerto romaną „Pragarą vyresnysis“, nes Volertas buvęs jo mokytojas, o mokiniai, jis sakė, visais laikais žiūrėjo į mokyklą beveik kaip į pragarą, tik vėliau supratę, jog gyvenimas esąs dailus, nors jis kaip „upė teka vingiais“. Apgailestavo, kad vingiai sukludę rašytojui pasiekti vakaro dalyvių.

Kieno klastotė?
Lietuvos žurnalas „Kultūros barai“ 1990 m. 9 nr. išspausdino Viktoro Alekno straipsnį apie A. Miškinio poeziją, kuri vienu metu buvo palinkusi į prosovietinę pusę, bet vėliau atsislėpė ir tapo gilia patriotine bei religine. Pastarojo pobūdžio eilėraščių išspausdino „Tėviškės žiburiai“, kuriuos „Tiesa“ apkalinto klastote. Štai ištrauka iš minėto V. Alekno straipsnio.

Jau po poeto mirties Kanadoje einantis laikraštis „Tėviškės žiburiai“ išspausdino keletą A. Miškinio eilėraščių su priedais, kad „tarybiniais metais A. Miškinis rašė „ne tai, ką lietuvių poeto širdis troško, bet tai, kas jam buvo įsakytą“, ir teigė, kad šalia „oficialiosios jo poezijos yra neoficialioji“ („Tiesa“, 1984.12.16. – 288 nr.). Citatos autorius „Tiesoje“ toliau rašo:

„Tokių eilėraščių Antanas Miškinis nerašė. Tai įžūli klastotė, – perskaičius publikacijas, piktinosi velionio žmona. – Visa, ką jis yra sukūręs, išspausdinta knygose arba mūsų respublikos periodikoje, o kas neatspausdinta – sudėta aplankuose. (...) Tokie yra faktai. Tuo tarpu reakcinė emigrantų spauda neriasi iš kailio, norėdama primesti A. Miškinui tai, ko jis nerašė, klįjuoja poeto vardą prie savo prasimanytų eilėraščių.“

Po šitos Leono Brazilio grąžbylės „Tiesoje“ buvau aplinkęs A. Miškinienę ir pasiteiravęs, kodėl ji šitaip pasakė: juk visi lagerininkai žino, kad A. Miškinis yra sukūręs daug eilėraščių lageryje, kurių jis niekam nerodė ir nespausdino. – Šitaip aš visai nesakiau. Tai Brazilius pats savo žodžius priskyrė man.

Šiandien, kai jau turime išspausdintą „Pergalėje“ ir „Rūpintojėlį“, ir „Pasimatymą su motina“, įdėtus tada „Tėviškės žiburiuose“, ir dar kelias dešimtis psalmių, kitų eilėraščių, klastotojai buvo, pasirodo, ne „Tėviškės žiburiai“, o Leonas Brazilius, suklautojęs ir A. Miškinienės žodžius, ir „Tėviškės žiburius“.

Atsiųsta paminėti

ŠALTINIS. 5(1402) 1990 Pasaulio lietuvių žurnalas. Leidžia Marijonai ir Sv. Kazimiero sąjunga. Redaguoja S. Matulis, MIC. Prenumerata metams – \$8 JAV. Redakcijos, administracijos ir spaustuvės adresas: 16 Hound Rd., West Bridgeford, Nottingham NG2 6AH, Great Britain.

Vladas Jakubenas, MANO PA-SAULIS. Muzikinė poema mišriam chorui, solistų kvartetui ir simfoniniam orkestrui. Cikaga 1990. Spausdino „Draugo“ spaus-tuvė, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629 USA.

“Mėlyno karvelėlio šviesa”

Novelinis Alės Rūtos romanas

EDITA NAZARAITE

Akademinių skautų sąjūdžio Vydūno jaunimo fondas 1990 m. išleido naują rašytojos Alės Rūtos knygą „Mėlyno karvelėlio šviesa“. Šis novelinis romanas laimėjo Niujorko šaulių skelbtą literatūrinį konkursą 1988 m. Knygą apipavidalino ir gausiai skoningomis iliustracijomis papuošė dail. Rasa Arbaitė. Knygoje yra dokumentinių nuotraukų.

Novelinis romanas „Mėlyno karvelėlio šviesa“ sukomponuotas iš dvidešimt šešių novelių, kuriose fragmentiškai, bet labai impresionistiškai piešiami Lietuvos moterų menininkių portretai. Knygos ašimi yra pasirinkti Lietuvos operos solistės Vincės Jonuškaitės-Zaunienės biografiniai motyvai. Kitose novelėse pasirodanti kūrėjos, aktorės, dainininkės, dailininkės, vienuki ar kitokių būdu susitinkanti, prasiplėkia ar suartėja su garsiaja operos soliste.

Autorė išraiškingai, stipriai sukuria ir kitų moterų charakterius, kurie yra ne mažiau įdomūs, o retsykiais net spalvingesni. Pavyzdžiui, novelėje „Raudonos rožės“ vargų užguita, paprasta moterėlė Ona per gyvenimą visą jausmų gamą: nuo irzulio, nevilties, pavydo iki užuojautos ir romantiško sieksio pakilimo. „Raudonos rožės, ypač tamsiai raudonos, – yra skausmo spalvos...“ – Prisiiminė ji (kažkas yra pasakęs). O ji pati pridėjo mintyse: „Ir Vincės veidas dabar – skausmo spalvos...“

Per visas knygos „Mėlyno karvelėlio šviesa“ novelės kaip kino juosta skubiai perbėga menininkų gyvenimai, tai sužaižaruodami jaunystę bei optimizmą trykstančiomis svajonių ir darbais nepriklausomoje Lietuvoje, tai vėl liūdina gaida nuskamba nevilties ir sielvarto slegiamų herojų klajonėmis po svetimus kraštus, netekus Tėvynės, darbo, džiaugsmingų šviesių rytdienos planų.

Išpina ir išeivijoje gimusios lietuvių dailininkės Jūros kūrybinio kelio vingiai su amžinomis kūrėjų dilemomis. Jautriai aprašyta jos kelionė į tėvų žemę, į Lietuvą novelėje „Pievų gelės“. Jūratė mažai tesuprato, kas darosi. Jos motina pasikeitė – beveik neatpažįstamai. Jos elgesys kaip kitos moters: čia ji verkė, čia vėl juokėsi, net kvatojosi, vėl verkė, lingavo galva... Tar-

tum kokia aktorė scenoje... Lyg nebematė Jūros, nedarė jai pastabų, nemokė, nepatari-nėjo...“

Įdomi ir labai kompaktiška novelė „Kartus pipiras“, kurioje atskleistas labai prieštaringas viešnios rašytojos būdas.

Lietuvos operos solistės Vincės Jonuškaitės portretas knygoje „Mėlyno karvelėlio šviesa“ piešiamas nenuobodžiai, išmoningai. Alė Rūta pasitelkia ir ekspresyvią menologą, ir gausius dialogus, ir stebi šią dainininkę iš tolo, kitų moterų akimis: „Jurgitą persmelkė nostalgija, tartum aštrus kalavijas. Maironis ir Jonuškaitė! Benjaminio žodžiai atvėso, kaip puodelys kava. Jurgitą žiūrėjo į kavą, o klausėsi Vincės šilto, kylančio balso. Tame balse lyg ji visa ištyrė: jos kūnas pavirto į besvorį eterį. Jurgitą, atrodo, tuoj skris...“

Ją tik apėmė didelis jausmas: troškimas nepasiekiamo, ilg-singo, kankinančio. Pačios dainininkės Jonuškaitės monologai pereina per visą jausminių spalvų paletę – nuo šviesiausių, jaunystės ir karjeros viršūnių džiugų ir viltingų pustonių ir tonų iki visai tamsių, pesimistiš-kių apmąstymų senatėje, kai scenos žvaigždė pajunta praėjusį gražiausią laiką. Kai permažto svetimųjų sugriautą jos gyvenimo prasmę – meilę dainai ir scenai. Įsismelkia pesimizmo gaidos: „Kas dabar iš manęs? Dar saujelė žmonių skaitosi su manimi, prisimin-dami mano „Carmen“ iš Kauno laikų, ar diskutuodami Dovo Zauniaus darbus Lietuvai. O jaunesni nieko nebeprisimen-ta“.

Tačiau rašytojos Alės Rūtos knyga apie šią iškilų lietuvių menininkę neleidžia užmiršti ir jaunesnioms kartoms, nes Lietuvos kultūros istoriją pasi-aukojančiai kūrė visos aprašytos moterys.

Novelinis romanas „Mėlyno karvelėlio šviesa“ nėra sausa, chronologiška biografija. Kny-gą parašė meniškios sielos rašytoja, tad impresionistinę moterų menininkių „portretų galeriją“ įdomu skaityti, jos herojės ilgam liks ne tik knygoje, bet ir skaitytojų atmin-tyje.

Nauja Alės Rūtos knyga vertinga ne tik meniniu požiūriu, bet dar todėl, kad mes neturime per daug biografijų apie kultūros žmones, o ypač apie moteris menininkes.

VIII-jo teatro festivalio Čikagoje užbaigimo puota. Geriausia aktorė moterų grupėje pripažinta Sigutė Mikutaitytė-Lownds (viduryje). Jos kairėje – Viltis Jatulienė ir Fredas Prišmantas iš to paties Los Angeles dramos sambūrio

Nuotr. Ed. Šulaičio

VYTAUTAS KASTYTIS

Šauksmas

Tu atsiliepk į mano šauksmą
[sielos ilgesį tu atsiliepk] –
Mes svetimiesiems nevergusim,
Neliksime sutemoj nakties!

Pakils vilnis su marių vėju,
Plačiai į lygų krantą išsilies,
Ir gintaro mažyčiai gabalėliai
Pabirs kaip ašaros širdies.

Ir grįš prie brolio brolis,
Sesuo, duktė, sūnus sugrįš
Iš tolimiausių užmarių namolei,
Atvers į saulę langus ir duris.

Sutiks mama rožančium rankoj,
Kaip ilgesio gyva liepsna bučiuos,
Kalbės be žodžių – širdimi. Širdies užtenka.
Ir būsim mes savieji pas savus svečiuos.

Aprodys tėtis neužsėtą lauką,
Jaunystė mus kalnais ir kloniais išvedžios.
Priglausime prie žemės ausį – žemė šaukia
Mus likti čia, namie, prie jos...

Ir tavo akys atsilieps į šauksmą,
[sielos ilgesį jos atsilieps].
Krūtinė prie krūtinės glausis,
Širdis – prie mylinčios širdies!

Falkenbergas, Vokietija
1944 m. liepos 23 d.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Naujosios Anglijos baltiečių draugija savo XXXII-į koncertų sezoną Bostone pradės 1991 m. kovo 24 d. Pirmajam koncertui yra pakviesti du svečiai iš Vokietijos – sol. Lilija Šukytė ir jai akompanuojantis jos vyras dr. Vytenis Vasyliūnas, astrofizikas, pasižymėjęs su tėvu smuikininku Izidoriumi rengtais koncertais ir vėlesniais savaime vargonų muzikos koncertais.

XXVIII-ji „Dirvos“ novelės konkurso premija laureatei Rūtai Klevai Vidžiūnienei 1990 m. lapkričio 4 d. įteikta kultūriniam neolituonų renginyje Los Angeles lietuvių tautiniuose namuose. Velionies mecenato Simo Kašelio \$700 premiją už novelę „Pažadas“ jai paskyrė Los Angeles mieste sudaryta vertintojų komisija – Petras Mazelis, Viltis Jatulienė ir Miltonas Starkus. Metinėms konkurso premijoms naudojamas testamentinis S. Kašelio fondas, tvarkomas korporacijos „Neo-Lituanian“. Apie naująją laureatę R. K. Vidžiūniene, jos veiklą ir kūrybą kalbėjo rašytoja Alė Rūta. Premiją įteikė „Neo-Lituanian“ Los Angeles skyriaus pirm. Laima Tumaite. Ištrauką iš Čikagoje 1983 m. išleisto R. K. Vidžiūniene novelių rinkinio „Vieno vakaro melancholija“ skaitė neolituonės Daiva Čekanauskaitė ir Ramunė Vitkienė.

St. Peterburgo lietuvių Floridoje apylankė ir jiems koncertą 1990 m. lapkričio 14 d. surengė Lietuvos operos Vilniuje mezzosopranas Nijolė Ambraziaitė. Jai teko jau ir anksčiau koncertuoti JAV ir Kanadoje, bet tada ne visi lietuviai šiltai sutikdavo jos koncertus. Daugelis nežinojo, kad ji yra Sibiro tremtinė, karo bangos atskirta nuo tėvų, Igarikon švento devynerių metų su seneliais ir tetos šeima 1948 m. birželio 22 d. Tėvai pokaryje atvyko Kanadon ir mirė Montrealyje. N. Ambraziaitė Lietuvon grįžo 1957 m., kai buvo paskelbta amnestija, N. Chruščiovui pasmerkus Staliną XX-jaime kompartijos suvažiavime 1956 m. vasario 25 d. Čia ji baigė E. Dirsiens klasę Lietuvos konservatorijoje Vilniuje ir tapo pagrindiniu mezzosopranu Lietuvos operoje. Sol. N. Ambraziaitė dabar yra Lietuvos tremtinių bendrijos pirmininkė, išrinkta Lietuvos aukščiausiojo tarybon, kuriai ji atstovavo Klivland 1990 m. lapkričio 2-4 d. įvykusiame VLIKo seime. Pirmojoje koncerto dalyje St. Peterburge skambėjo sol. N. Ambraziaitės atliekamos lietuvių kompozitorių dainos: P. Tamošaičio „Ant kalnelio jovaras žydėjo“ ir „Oi už jūrelių“, A. Kačanausko „Vai gražu gražu“, A. Sovinskio „Paukštute lakštute“, A. Bražinsko „Ugnelė“, B. Dvariono „Užkelkit vartelius“, A. Kačanausko „Kas gražiai jojo“ ir arija iš M. Petrausko operos „Birutė“. Antroji dalis buvo skirta tarptautinių klasikų kūriniams. Akompanavo pianistė Margaret Douglas.

Akademinių skautų sąjūdžio Los Angeles skyrius savo metinę šventę 1990 m. spalio 24 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje skyrė garbės narei Vincėi Jonuškaitėi (Zaunienei, Leskaitienei), Lietuvos operos veteranei su neužmirštamam mezzosopranu balsu. Mėn-raštelyje „Lietuviai Amerikos Vakaruose“ rašoma, kad iš Čikagos atvykusi Akademinių skautų sąjūdžio pirm. fil. D. Eidukienė prisigė orchidėja V. Jonuškaitėi, už dviejų su puse mėnesių švenčiančiai amžiaus devyndešimtmetį. Iš tikrųjų iki tos datos tada trūko vienerių metų ir dviejų su puse mėnesių. Visose lietuviškose enciklopedijose rašoma, kad būsimoji Lietuvos operos primadona gimė 1902 m. sausio 22 d. Subaciūne. Scenoje buvo atidengtas dail. Onos Dokalskaitės-Paškevičienės sukurtas Lietuvos operos sol. Vincės Jonuškaitės portretas. Rašytoja Alė Rūta šventės dalyvių supažindino su neseniai pasirodžiusia savo knyga „Mėlyno karvelėlio šviesa“, laimėjusia Simo Kudirkos šaulių kuopos Niujorko romano ar novelės konkursą su tūkstančio dolerių premija. „Mėlyno karvelėlio šviesa“ yra novelinis romanas, skirtas sol. V. Jonuškaitės gyvenimui. Šventės programon lietuvių kompozitorių dainomis ir duetas įsijungė solistai Birutė Vizgirdienė ir Antanas Polikaitis su pianiste Raimonda Apeikyte, savo eilėraščius – poetė ir vertėja Marytė Kontrimaite, viešnia iš Lietuvos.

Paminklas Steponui Dariui ir Stasiui Girėnui bus pastatytas Kauno Ažulynė 1993 m., minint jų skrydžio per Atlantą šešiasdešimtmetį. Po ilgų svarstymų paminklui nutarta panaudoti skulptoriaus Broniaus Pundžiaus (1907-1959) jau 1937 m. sukurtą projektą. Jis taipgi 1943 m. Punte yra iškaldinęs Dariaus ir Girėno balreljus su dalimi jų testamentu Jaunajai Lietuvai.

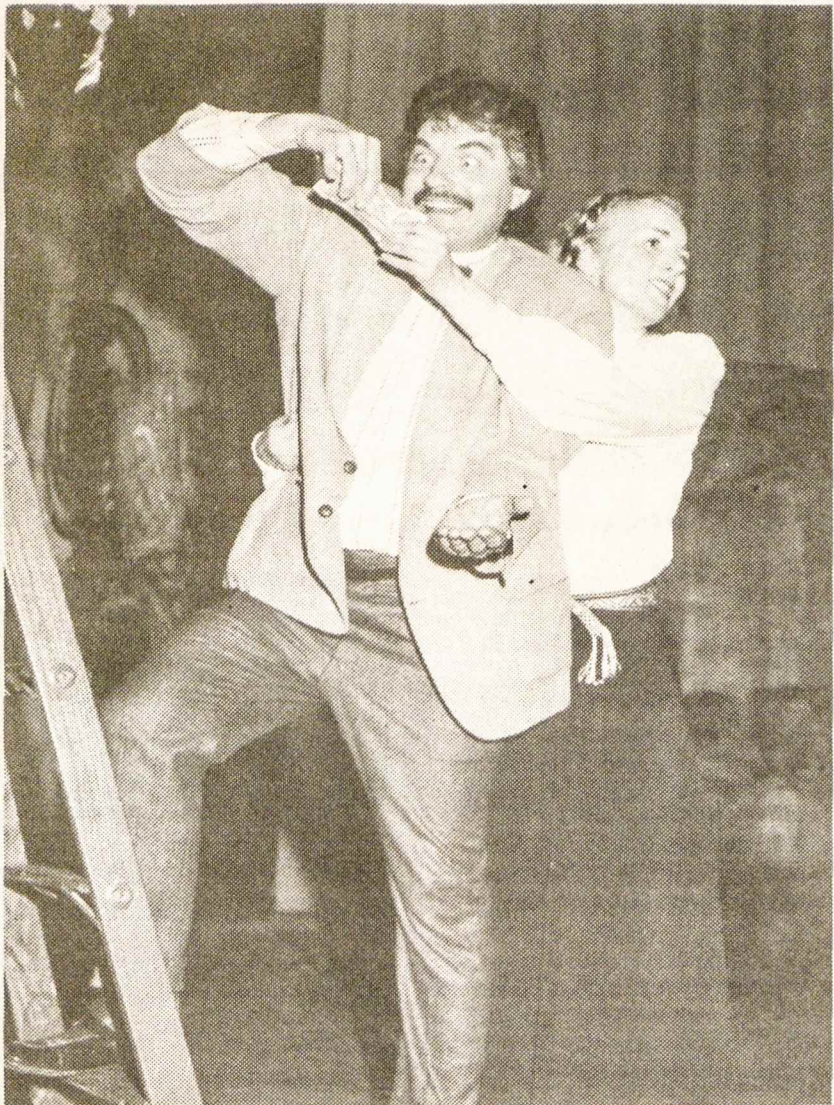
Kauno lėlių teatras mažuosius žiūrovus pakvietė pirmojn šio sezono premjeron, kuriai buvo pasirinkta danų literatūros klasiko H. K. Anderseno pasakos „Rožinis sodas“ inscenizacija. Jos autorius yra Rimantas Babravičius, spektaklio režisierius, dailininkas – Rimas Driežis, kompozitorius – Vidmantas Bartulis. Kalėdoms ir Naujiesiems metams skirtą spektaklį „Žerėk, eglutė stebuklinga“ paruošė rež. Algimantas Stankevičius.

Mykolo Slančiausko (1850-1924), knygnešio, „Atgajos“ draugijos įsteigėjo ir tautosakos rinkėjo, premija įsteigė Joniškio rajono „Pergalės“ kolūkis. Ja pagerbiama dabartinio Joniškio rajono Trumpačiūnos gimusio ir Reibiniuose palaidoto M. Slančiausko atminimas. Filologijos dr. Norberto Vėliaus vadovaujama komisija šią premiją už tautosakos rinkinius paskyrė 1907 m. spalio 19 d. Suvalkijoje gimusiam tautosakininkui Jurgiui Dovydaičiui, surinkusiam apie 100.000 tautosakos kūrinių, parašiusiam knygą „Tautosakos rinkėjo darbas“ (1929). Yra išleisti ir keli J. Dovydaičio tautosakos rinkiniai – „Dainos“ (1931), „Lietuvių liaudies pasakos su dainuojamais intarpais“ (1957), „Užburta karalystė“ (1957), „Senelių pasakos“ (1972) ir pasaka „Saulės vaduotojas“ (1959). Mykolo Slančiausko premija pirmajam laureatui Jurgiui Dovydaičiui įteikta Skaitstgirėje, Joniškio rajone.

Ekskursija „Lietuvos senųjų pilii paunksmėje“ surengė Rytų Lietuvos reikalų taryba, remiama Vilniaus pramonės sąjūdžio darbo bendrijos susivienijimo „Labora“. Ekskursija buvo skirta Ignalinos, Šalčininkų, Švenčionių, Trakų ir Vilniaus rajonų moksleiviams, laimėjusiems lietuvių kalbos olimpiadas. Rytų Lietuvos mokyklų atstovai, vadovaujami mokytojos L. Vilutienės, aplankė Kauno, Raudondvario, Veliuonos, Raudonės pilis ir Jurbarką. Vytauto Didžiojo kar muzejiaus sodelyje buvo pagerbtas senesniai supiltas Lietuvos nežinomo Kario kapas, susimąstyta prie atstatyto Laivės paminklo, Veliuonoje ant Gedimino kalno prisimintos dvi šiemetinės suaktys: kunigaikščio Gedimino žūtis 650 metų ir Veliuonos – 700 metų. Apie ją, pavadintą Junigėda, pirmą kartą 1291 m. rašė Petras Dusbargietis „Prūsų žemės kronikoje“. Ekskursantus Vilniuje į lietuvių liaudies ratelius įjungė XXII-sios vidurinės mokyklos etnografinio ansamblio nariai. Šoko ir Varšuvos S. Žeromskio lėcėjaus III klasės moksleiviai, mokęsi lietuviškųjų liaudies žaidimų ir lietuvių mokė savųjų. Lietuvos Martyno Mažvydo biblioteka kiekvienam ekskursijos dalyviui parūpino lietuvišką knygą.

Rimantas Siparis, Lietuvos operos bosas ir režisierius, konservatorijos profesorius, staiga mirė 1990 m. gruodžio 4 d. Velionis, žymus aktorius Juozas Sipario sūnus, gimė 1927 m. lapkričio 12 d. Kaune. Pradžioje sekė tėvo pėdomis: 1944-47 m. lankė Vilniaus dramos teatro studiją, dirbo aktorium šiam teatre. 1945 m. pradėjo studijuoti dainavimą Vilniaus konservatorijoje ir jau 1946 m. tapo Lietuvos filharmonijos solistu Vilniuje. 1948 m. baigė Aglajos Klau dainavimo klasę konservatorijoje ir buvo priimtas solistu Vilniaus operon. Iki 1977 m. velionis sukūrė 43 bosų vaidmenis, pasižymėdamas ne tik gražiu balsu, bet ir puikia vaidyba, kuriai, matyt, įtakos turėjo studijos ir darbas Vilniaus dramos teatre. Dešimt bosų vaidmenų buvo paruošęs lietuviškose operose. Režisūron įsijungė 1977 m., debituodamas G. Verdzio opera „Rigoletto“ ir iškopdamas į vyr. režisierius, kuriuo buvo iki 1989 m. rudens. Iš jo pastatytų operų minėtinos – G. Rossinio „Sevilijos kirpėjas“, E. Balsio „Kelonė ir Tilzė“, G. Verdzio „Traviata“ ir „Otello“, M. Musorgskio „Borisas Godunovas“, A. Bražinsko „Kristijonas“, Ch. Gounod „Faustas“.

V. Kst.

Vienas iš įspūdingiausių VIII-jo teatro festivalio Čikagoje spektaklių buvo K. Ostrausko drama „Šaltkalvis“, kurią sureizavo iš Lietuvos atvykęs rež. Juozas Ivanauskas. Nuotraukoje matomi šios dramos aktoriai – Laima Šulaitytė ir Vytautas Juodka

Nuotr. J. Tamulaitis

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	10 %
180-185 d. term. ind.	10 %
1 metų term. indėlius	10 %
2 metų term. indėlius	9 1/4 %
3 metų term. indėlius	9 1/4 %
1 metų GIC-met. palūk.	11 %
2 metų GIC-met. palūk.	10 3/4 %
3 metų GIC-met. palūk.	10 3/4 %
1 metų GIC-mėn. palūk.	10 1/2 %
RRSP, RRIF ir OHOSP	9 1/2 %
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	11 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	10 3/4 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	10 3/4 %
Taupomąją sąskaitą	8 1/2 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	9 %
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	5 1/4 %

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	nuo	13 1/2 %
Sutarties paskolas	nuo	13 1/2 %
Nekiln. turto paskolas:		
Su nekeičiamu nuosimčiu	1 metų	12 1/2 %
	2 metų	12 1/2 %
	3 metų	12 1/2 %
Su keičiamu nuosimčiu	1, 2 ir 3 metų	12 1/2 %
Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.		

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kai noto turto vertės. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 47 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RUŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8 **232-9000**
res: 231-2639

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOŠ SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Toronto "Aušros" vyrų krepšinio komanda, sėkmingai rungtyniaujanti York lygos pirmenybėse. Klūpa iš kairės: A. Vaidila, V. Dementavičius, A. Krašauskas-Tyler ir Gintaras Rautinis; stovi: R. Tone, K. Bartusevičius, I. Kongats, R. Kaknevičius, S. Arlauskas, Underys ir treneris R. Miečius

Nutr. Sig. Krašausko

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

"Pluošto" plaukikai Vokietijoje
KAZYS BARONAS

Beveik 28 val. autobusu iki Weinheim (netoli Heidelberg-Mannheim) keliavo Kauno "Pluošto" įmonės globėjai jaunučiai ir jauniai plaukikai, pakviesti į šį Hesse no miestelį vietos "TSG 1862 Weinheim" klubo. Iš tikrųjų lietuvių viešnagė turėjo daugiau susipažinimo pobūdį negu sportinį, kadangi kaulniečiai viešėjo savaitę laiko, globėjai, išlaikomi vokiečių klubas iš savo kasos kiekvienam įteikė 50 markių, apie 40 dol.). Apodė lietuviukams įdomesnes vietas, miestus, aplankė burmistrą miesto rotušėje bei "Freudenbergo" įmonę, kurios atstovai pirmi užmezgė ryšius su Kauno "Pluoštu". Sužinojus, kad "Pluoštas" turi taip pat plaukikus, jie ir buvo pakviesti Vokietijon.

Mažam miesteliui tai buvo didelis įvykis. Vietos dienraštyje daug dėmesio paskirta lietuviams, spaudinant straipsnius, nuotraukas. Deja, kaip ir visuomet, rašant apie Lietuvą, padaryta klaidų, pvz. pažymint, kad Kaunas yra... uostamiestis. Aplamai, straipsniai labai palankūs mūsų tėvynei, nes, kaip burmistras pažymėjo, Weinheimas mažai žinijo apie Lietuvą, tačiau "europiniai namams" priklauso ir Rytų Europa.

Visas pirmas vietas iškovojo kaulniečiai. Tad visai suprantama, kad mūsų jaunučiai ir jauniai plaukikai iš vokiečių pusės susilaukė tik gražių atsiliepimų, kartu pažymint – lietuvių yra aukštos klasės meistrai.

Iš netolimos lietuvių gimnazijos (Vasario 16, Sig.K.) vokiečiai pasirūpino mūsų trispalvę, išskeldami ją pagrindinėje baseino sienoje. Trumpai teko pasikalbėti su palydovais. Pasirodo, kad keliavo 21 asmuo (palyda, vairuotojai, vertėja), o plaukymo varžybose dalyvavo 13-ka 16 metų plaukikų. Į klausimą – kodėl vėlai, ir tai dažniausiai iš vokiečių spaudos puslapių sužinoma apie lietuvių sportininkų atvykimą, juk ir aplinkinių lietuvių norėtų taip pat pasidžiaugti mūsų šios komandos žaidėjais.

maisi – buvo gautas toks atsakymas: paprastai ir tai dažniausiai iki paskutinės dienos, net valandos, nežinoma, ar kelionė įvyks ar ne. Negalima Vokietijos lietuviams laiku (į Vokietijos šiaurę atvyksta daug lietuvių sportininkų) pranešti klubų ar paskirų sportininkų atvykimą, kadangi sportiniai ryšiai su užsienio priklauso nuo Kremliams malonės.

O ką sako jauni lietuviukai? Taip, čia gražu, daug prekių, maisto. Tačiau mūsų Lietuva gražesnė. Kelios pasekmės: 50 m. krūtine, 15-metė V. Skurikytė – 37.9 sek.; 50 m. krūtine 15-metis D. Zvikas – 33.4 sek. Tame pačiame nuotolyje 14-metis T. Jonaitis – 36.4 sek. Varžybos vyko padalinus dalyvius pagal amžių.

Iškrito Sov. Sąjunga

1991 m. Europos vyrų krepšinio pirmenybės įvyks Romoje. Daugkartinis Europos meistris Sov. Sąjunga iškrito iš šių pirmenybių, pralaimėdama lemiamame grupiniame susitikime Prancūzijai 84:85.

Vokiečių spauda, aprašydama šią didelę staigmeną, pažymėjo, kad paskutiniųjų olimpinį žaidynių aukso medalio laimėtojas pirmą kartą po 1949 m. nedalyvavo Europos pirmenybėse.

Vokiečių laikraščiai taipogi rašo, kad 1935-1946 m. Europos krepšinio gyvenime vyraujantį vaidmenį vaidino Lietuva ir Latvija. Dabar, vykstant Pabaltijėje atsiskyrimo pastangoms, ranka rankon eina smulkios olimpinio meistro, kurio garbė gina vienintelis Sokk (estas – K.B.). Kiti rinktinės nariai už savo žaidimą yra atlyginami "kieta" valiuta. Iš lietuvių krepšinininkų vokiečiai mini S. Marčiulionį (JAV), A. Sabonį (Ispanija), V. Chomietį (Italija), R. Kurtinaitį (Vokietija). Pamirštas buvo S. Jovaiša (Vokietija).

Vokietijos aukštosios futbolo lygos pirmenybėse aštri kova vyksta tarp Bayern Miuncheno, Kaiserslauterno ir Bremeno vienuolių dėl meistro titulo. Paskutinės vietas užima garsoji Niurnbergo ir Berlyno komandos. Antroje lygoje pirmąją Diusburgas prieš Šalkę 0:4 ir Saarbrukę. Bavarijos lygoje

pirmauja Weiden prieš 1860 Miuncheną. Lietuviams pažįstama Augsburgas FC vienuolių užima šeštą vietą. Žemesnėje Bavarijos lygoje kita Augsburgas komanda "Svaben" užima antrą vietą.

Paskutinėse krepšinio rungtynėse prieš Bambergą mūšikis Kurtinaitis įmetė 23 taškus. Lietuvis žaidžia Hageno penketuke. K.B.

Vertinamas jaunas krepšinininkas

"Etobicoke Life" 1990 m. gruodžio 19 d. laidoje sporto žurnalistas Gary Scholisch rašo apie Andrių Krašauską-Tyler, Giedrės Krašauskaitės ir Ron Tyler 16-metį sūnų, pavadinamas jį savo komandos įgaine (Powerhouse for Trojans). Giedrius lanko Michael Power gimnaziją ir žaidžia krepšinį bei futbolą šios mokyklos komandose.

...Prieš pora dienų Michael Power "Trojans" laimėjo prieš Percy Johanson "Jaguars" 70:51 TDCAA senjorų berniukų krepšinio pirmenybėse. Andrius Tyler pelnė 23 taškus. Kitas jo komandos žaidėjas R. Malinowski surinko 15. Andrius T. taip pat žaidžia futbolą mokyklos vyrų komandoje ir čia jis yra pirmiausias žaidėjas, vedantis į laimėjimus.

Andrius korespondentui pareiškė, kad jis taip pat žaidžia krepšinį Toronto lietuvių sporto klubo "Aušra" vyrų komandoje, kurios žaidėjų amžius svyruoja nuo 20 iki 36 metų. Jis yra prisitaikęs prie suaugusiųjų žaidimo stiliaus, tačiau jaučiasi laisviau žaisdamas su mokyklos bendraamžiais. Kaip pats sako – krepšinį pradėjo žaisti būdamas vaiku darželyje. Jis yra kalnų slidinėjimo ir priklauso Toronto lietuvių sporto klubui "Jungtis".

Centro puolėjas Andrius (6'6" ūgio, sveria 190 svarų), puoselėja mintį vieną dieną žaisti Kanados olimpinėje krepšinio rinktinėje. Jo žaidimu jau domisi gerieji treneriai. Jį yra stebėjęs Ken Shields (National Team treneris) rungtynėse TDCAA jaunių rinktinėje prieš Dufferin Peel, po kurių padarė teigiamas pareiškimus. Andrius jau trejus metus iš eilės dalyvavo "Olympia" krepšinio mokykloje ir sekančią vasarą tikisi praleisti Syracuse ar Pittsburgh krepšinio mokyklose, kurios yra NBA lygos žinioje. Sig.K.

Toronto sporto klubo "Vytis" narių metinis susirinkimas įvyks š.m. sausio 26, šeštadienį, 2 v.p.p. Lietuvių namuose Mortos menėje.

Valdyba

Toronto lietuvių golfo klubo metinis narių susirinkimas įvyks š.m. sausio 28 d., 7.30 v.v., Priskelimo parapijos Parodų salėje. Nariai kviečiami gausiai dalyvauti. Valdyba

Skautų veikla

• Š.m. sausio 6 d. skautų būklė įvykusiame skautų-čių tėvų susirinkime išrinktas tėvų komitetas. Ilgametis pirmininkas K. Sapočkinas sutiko pasilikti šiom pareigoms ir šiais metais, pirmininko pavaduotojas G. Neimanas, išdininėjas D. Karosas, nariai: O. Narušienė, N. Simonavičienė, M. Skrinienė, V. Paškus ir A. Slabosevičius. Susirinkime buvo išrinkta daug idomių idėjų, kuriomis galės pasinaudoti tūntai. A. Slabosevičius siūlė savo ūkyje (La Fontain, netoli Midlando) organizuoti išskylas.

• Vasario 16-ją "Rambyno" ir "Šatrijos" tūntai iškilmingai švęs vasario 10 d. Priskelimo šventovėje ir Parodų salėje.

• Jūros bebrus vėl organizuoja bebaigias ruošti daktarą j.b.v. vl. Audrius Stundžia, tel. 247-5634. Audrius buvo išvykęs studijoms į Čikagos universitetą. Jas užbaigtą vėl grįžo į Toronto universitetą. Laisvą laiką pavartoja jaunimams jūros skautams. Linkime jam sėkmingai pasiekti daktaro laipsnį. M.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:		IMA:	
10 %	už 90 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo	 13 1/2 %
10 %	už 6 mėnesių term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	su nekeičiamu nuosimčiu
10 %	už 1 m. term. indėlius	1 metų	 12 1/2 %
9 1/4 %	už 2 m. term. indėlius	2 metų	 12 1/2 %
9 1/4 %	už 3 m. term. indėlius	3 metų	 12 1/2 %
10 1/2 %	už 1 m. GIC mėn. palūk.	(fixed rate)	
11 %	už 1 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuosimčiu	1, 2 ar 3 metų
10 3/4 %	už 2 m. GIC invest. pažym.	(variable rate)	 12 1/2 %
10 1/4 %	už 3 m. GIC invest. pažym.	Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.	
9 1/2 %	už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)		
11 %	už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.		
10 3/4 %	už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.		
10 1/4 %	už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.		
9 1/2 %	už namų planą - OHOSP (variable rate)		
8 1/2 %	už taupymo sąskaitą		
9 %	kasd. pal. sąsk. virš 10,000		
7 %	už kasd. pal. čekių sąsk.		

AKTYVAI virš 82 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaids, kelionės čekiai (American Express).

MasterCard Kredito kortelė su PARAMOS vardu

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
1211 Gorham St. Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1,
Telefonai: (Toronto linija) 416-773-9591,
(Newmarket linija) 416-836-1415.

Alfonsas Garbenis, jn. savininkas
Namų įkainojimo skyrius
YORK SIMCOE APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonas (Toronto linija):
416-773-3779 FAX 1-416-836-1029
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGISKAI
STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

UNIVERSAL OVERSEAS SERVICES
1960 Ellesmere Road, Unit 6
Scarborough, Ontario M1H 2V9
Tel. (416) 438-7500

SIUNČIAME IR PARDUODAME PREKES Į BALTIJOS VALSTYBES

- Apdraudžiame, supakuojame, palaikome sandėlyje
- Siunčiame iš elės
- Siunčiame dideles ir mažas siuntas
- Namų reikmenis, asmeninius ir kitus įvairius daiktus.

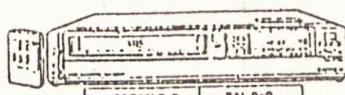
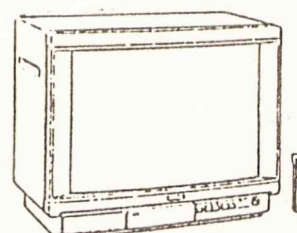
TAIP PAT SIUNČIAME IR PARDUODAME 220 VOLTŲ/50Hz ELEKTRINIUS REIKMENIS NAUDOJIMUI EUROPOJE-LIETUVOJE

SONY

NATIONAL PANASONIC

SIUNČIAME "TV", "VCR's, VIDEO KAMERAS, MICRO KROSNELES IR DAUG DAUGIAU.

Turime įvairių šaldytuvų, krosnių, "freezers", skalbimo ir džiovinimo mašinų, didelių ir mažų reikmenų.

JŪS GALITE PAGELBĖTI!
Jeigu jūs norite pagelbėti savo giminėms, draugams dovanokite automobilį Lietuvoje ar Sovietų Sąjungoje

Mes siūlome įvairių modelių automobilius, pagamintus Sovietų Sąjungoje:
Lada 2104, Samara 2108, Samara 2109, Niva, Tavria, Luaz.

TAVRIA – 5 greičių
\$5,944 kanadiškais

LUAZ JEEP 4x4
\$6,996 kanadiškais

SAMARA 1.5-5 greičių
\$9,000 kanadiškais

Dėl daugiau informacijų prašome kreiptis pas mus

LADA CANADA INC

1790 Albion Road, Rexdale, Ontario M9V 4J8
Telefonas: (416) 748-2100 FAX: (416) 748-2107 TELEX: 06-989241

A+ SOFIJAI JUREVIČIENEI

mirus,

jos vyrą VACLOVĄ, sūnų EDMUNDĄ, dukrą DAINĄ
su šeima ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

V. M. Kiškūnai
W. S. Kiškūnai
P. C. Costa

Turi atšaukti tankus

"The Globe and Mail", sausio 9 d. laidoje vedamajame rašoma – sovietų tankai įriedėjo į Lietuvos sostinę Vilnių, ir virpėjimą pajautė visas pasaulis. Taipogi sovietų kariuomenė žygiuoja į Estiją, Latviją, Moldovą, Armėniją, Gruziją ir Ukrainą. Vašingtone buvo pareikšta, kad M. Gorbačiovo nauji veiksmai yra provokacinio pobūdžio ir pragaistingi. Buvę prezidentiniai patarėjai H. Kissinger ir Z. Brzezinski ragina prezidentą G. Bushą nesutelti viso politinio dėmesio į M. Gorbačiovo, ypač neužmiršti demokratinių jėgų, veikiančių Sov. Sąjungoje. Kaip galima laukti, rašoma vedamajame, iš nepriklausomybės siekiančios Lietuvos, kad ji sutiktų,

jog jos jaunimas tarnautų sovietų kariuomenėje, kuri gniauzia tautinius siekius. Jei Gorbačiovas rimtai galvoja apie naują federaciją, tai turi iš naujo pagalvoti, ką reiškia pavartojimas karinės jėgos. Jis turi atitraukti tankus.

Joe Clark smerkia sovietų veiksmus

Kanados užsienio reikalų ministeris J. Clark susisiekė su sovietų ambasadoriumi Otavoje ir pasmerkė sovietų karinius veiksmus Lietuvoje, pareikšdamas: "Mes apgailestaujame, kad yra vartojama jėga prieš demokratiškai išrinktą valdžią ir Lietuvos žmones. Tokie veiksmai prieštarauja užsienio reikalų ministerio Ševernadzės užtikrinimui man ir prezidento Gorbačiovo – ministeriui pirmininkui Mulroniui, kad prieš baltiečius nebus pavartota jėga". J. Clark ragino atsisakyti jėgos ir priminė Sov. Sąjungos įsipareigojimus, sprendžiant kilusias problemas, laikytis Helsinkio akto principų. Sovietų veiksmai gali turėti nemaloniais pasekmes Kanados ir Sov. Sąjungos santykiams. Bus sunku teikti ekonominę pagalbą sovietų žmonėms, kai jų valdžios pareigūnai atsisako reformų.

Ragina padėti Lietuvai

PLB valdyba sausio 10 d. atsisaukimo, pasirašytu pirm. Vytauto Bieliausko ir vicepirm. Gabijos Petrauskienės, prašo visų lietuvių visais galimais būdais padėti Lietuvai, kuriai gresia nauja okupacija. Prie sovietų atstovybių, jos agentūrų rengti demonstracijas, kviesti žurnalistus pokalbiams, organizuoti pasimatymus su valdžios pareigūnais ir prašyti: pripažinti dabartinę nepriklausomos Lietuvos vyriausybę, užmezgant su ja diplomatinis ryšius, reikalaujanti, kad Sov. Sąjunga neliestų Lietuvos demokratiškai išrinktos valdžios ir būtų atšaukiami kariuomenės veiksmai, reikalaujanti, kad Sov. Sąjunga pradėtų derybas, Vakarai nutrauktų ekonominę bei finansinę paramą Sov. Sąjungai.

Kanada sustabdo pagalbą

"The Globe and Mail" sausio 14 d. laidoje rašoma – ryšium su įvykiais Lietuvoje Kanados užsienio reikalų ministeris Joe Clark pareiškė, kad Kanada sustabdo maisto ir kitokią ekonominę pagalbą Sov. Sąjungai. Šiuo metu Kanada svarsto apie tolimesnę finansinę paramą Sov. Sąjungai. Tai priklausys nuo Sov. Sąjungos elgsenos. Ji savo veiksmais Lietuvoje švaisto tarptautinę gerą valią ir griaua savo reformų pasiekimus. Kanados ministeris pirmininkas Brian Mulroney pasiuntė laišką M. Gorbačioviui, išreiškdamas didelį nusivylimą ir pasibaurėjimą, kad be jokio pagrindo karinė prievarta buvo pavartota prieš demokratiškai išrinktą Lietuvos vyriausybę.

Parlamentarų protestas

Kanados parlamentarų grupė, remianti baltiečių nepriklausomybę, š.m. sausio 9 d. pasiuntė protestą laišką Sov. Sąjungos ambasadoriui R. Ovinikovui Otavoje. Sovietų kariuomenės veiksmai, rašoma laiške, yra visiškai atmetini ir jie prieštarauja ankstesniams sovietų valdžios pareiškimams, kad Baltijos kraštuose nebus vartojama karinė jėga. Buvo laukiama, kad skirtumai tarp Sov. Sąjungos ir Baltijos valstybių bus sprendžiami derybose. Taipgi pasiųstas laiškas Kanados užsienio reikalų ministeriui J. Clark, išreiškiant nuomonę, kad Kanados pagalba Sov. Sąjungai būtų siejama su konkrečiomis reformomis. Kanadiečių parlamentarai remia Baltijos valstybių teisėtus ir pagrįstus nepriklausomybės reikalavimus. Laišką pasirašė parlamentarai Pauline Browes už grupės pirmininką ir vicepirmininką Jesse Flis.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, naujos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses).

Ateikite pasigėrėti Haydno vakaru

Muzika "Bachas ir anapus"
1991 m. sausio 30, trečiadienį, 8 v.v.

Chamber Players of Toronto

Dėl rezervacijų ir smulkesnės informacijos apie 1991 m. ypatingai laukiamą sezoną skambinti 366-7723

SKAITYTOJAI PASISAKO

SAULĖ AR DIEVAS?

Kreipiuosi į Jus, brangūs tautiečiai, kad padėtumėte visiems suprasti, esame bejėgiai atstatyti Lietuvą be Dievo pagalbos. Tik Jo valia mūsų tėvynė Lietuva bus išlaisvinta. Tik Jis gali padėti mūsų tautai šioje sunkioje valandoje.

Tegul tad nuo šio laiko visi chorai, kurie giedos Lietuvos himną, šaukiasi Dievo, o ne saulės, nes saulė Lietuvos tamsumą neprasalina ir neprasalins. Tai gali padaryti tik Dievas. Tautos himnas turi tapti tautos malda. Tautietė

SKVERBIASI Į VALDŽIĄ?

"Tėviškės žiburiai" 1990 m. nr. 48 išspausdintas A. Barto laiškas: "Partiečiai skverbiiasi valdžion". Laiške piktokai (ir neteisingai!) aptariamas tik vienas asmuo – M. Treinys, Žemės ūkio akademijos docentas, Lietuvos aukščiausios tarybos deputatas. Baigmėje nepasakoma, į kokią valdžią tas Treinys skverbiiasi...

Mano pažintyje M. Treinys yra padorus lietuvis, senas rezistentas, kruopštus lietuvių žemdirbių organizatorius, jų reikalais rąšantis spaudoje. Neseniai jis išspausdino brošiūrą – "Taikos galia" – samprotavimus apie žemės ūkio kooperaciją.

Mečys Valiukėnas

ŠAUKSMAS IŠ TĖVŲ ŽEMĖS

Brangūs mano tautiečiai! Rašau Jums, visai nepažįstamiems, iš toli toli – iš gintarinės Baltijos ir žilojo Nemuno krašto, nes jaučiu, kad ir Lietuvos žemė, ir jos žmonės Jums artimi ir mieli, kartu su jais džiaugiatės sėkmėmis ir pergyvenate dėl nesėkmių. O ypač dabar, kai Laisvės Varpas pažadino lietuvių tautą naujam gyvenimui, ir kiekvienas stengiasi visas jėgas ir sugebėjimus skirti jos suklestėjimui.

Aš taip pat tų gretose, kurie Tėvynės labui pasiryžę paaugoti savo karštą širdį ir jaunas rankas. Bet štai mano ryžtą, Laisvės šviesulį visai netikėtai užtemdė didelė nelaimė – sunki žmonos liga. Ji, Vilma Dičpetrienė, sulaukusi tik 22-ojo pavasario, buvo parbloškta į ligos patalą dėl to, kad atsisakė abu inkstai. Jos gyvybė dabar palaiko tik griozdiška mašina – dirbtinis inkstas, kurio pagalba valomas kraujas. Taigi, gyvena Vilma tiek, kiek jos trupus organizmas išvers skausmingas hemodializės aparatų atliekamas procedūras. Tik persodinus inkstą, ją galima išgelbėti.

Kraujas stingsta, kai žvelgiu į Vilmos begėstančias akis, prara-

• Didžiulius žmones lydi kančia, kaip kalnus audra. Bet ant jų kėturų lūžta audros ir tampa lygumų apsauga (Jean Paul)

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Bloor ir Jane gatvių kampas

Toronto, Ontario M6S 4W3

Telefonai:

(istaisios (416) 762-7393

namų 233-0303

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS

B.C.L., LL.B., M.B.A., M. Eng.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2

Tel. 240-0594

Fax. 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200

prie Windermere Ave.

Toronto, Ontario M6S 2S4

Telefonas

(istaisios (416) 763-3362

Advokatas

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonai – (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

• Turi daugiau kaip 13 metų patirtimą

investicijų srityje

• Asmeniškai pataria apie "T-Bills",

"Canada Savings Bonds", RRSPs,

"Mutual funds", auksą ir sidabrą

• Sąžiningai patarnauja lietuviškai

arba angliskai

Moss, Lawson & Co. Limited

1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS

Namų pirkimo ir pardavimo atstovas
Torontė ir Wasagoje

Tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3

Fax 534-8953

Juozas (Joseph)

Norkus

namų pirkimo ir

pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west

toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

FAX 233-0285

Tel. 233-3334

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480

Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

We specialize in 110/220 Volt Multisystems

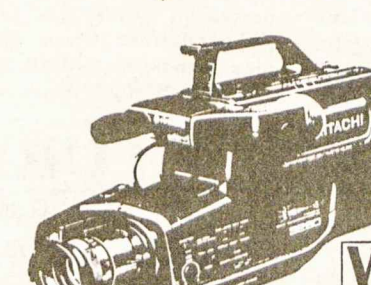

TAX FREE EXPORT CENTRE

Panasonic

HITACHI

VHS

VHS

M7 & M9 220 VOLTS

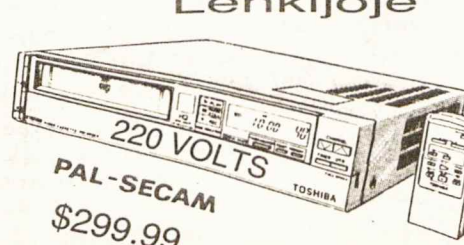
VIDEO CAMERA/RECORDER

110/220 Volt Multisystems

PAL-M NTSC PAL SECAM PAL-N

PAL-N PAL SECAM NTSC PAL-M

ENCHANTE turi parduotuves visame pasaulyje

220 VOLTS

PAL-SECAM

\$299.99

GEDULO DIENA

Kanados lietuvių katalikų centras ir Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybė, atsiliepdami į tragiškus įvykius Lietuvoje, **sausio 20, sekmadienį, skelbia GEDULO DIENĄ**, kurioje bus meldžiamasi už žuvusius ir sužeistuosius Vilniuje per sovietinės kariuomenės žiaurų išpuolį. Rytą lietuvių parapijų šventovėse bus laikomos pamaldos įprasta tvarka, o 2 v.p.p., bus specialios pamaldos Toronto katalikų katedroje. Mišias koncelebruos lietuviai kunigai, o pamokslą sakys Toronto arkivyskupas A. Ambrozic.

Po pamaldų numatoma eiseną į rotušės aikštę, kur bus išklaudyta Kanados pareigūnų kalbos. Visi tautiečiai iš Toronto ir kitų apylinkių kviečiami gausiai dalyvauti su vėliavomis. Inf.

TORONTO

Anapilio žinios

— Sausio 12, šeštadienį, du autobusai nuo Anapilio buvo nuykę į Otavą demonstruoti prie Sov. Sąjungos ambasados.

— Sekmadienį mūsų šventovėje 11 v.r. Mišios buvo aukojamos už Lietuvą ir po Mišių buvo išstatytas Švč. Sakramentas. Parapijiečiai gausiai budėjo prie Švenčiausiojo iki 8 v. vakaro. Tada buvo sukalbėtos maldos už Lietuvą ir duotas palaiminimas.

— Praeitais metais mūsų parapijoje buvo pakrikštyti 22 vaikučiai, Pirmosios Komunijos priėmė 6, Sutvirtinimo sakramentą priėmė 13 jaunuolių, susituokė 6 poros, palaidoti 29 mirusieji.

— Toronto vaidybos sambūris "Aitvaras" sausio 27, sekmadienį, 12.30 v.p.p. Anapilio salėje vaidins Vyta. Alanto kūrinį "Aukštadvaris". Ta pačia proga bus ir pranešimas visuomenei apie lietuviškuosius slaugos namus.

— Visuotinis parapijos susirinkimas — vasario 3, sekmadienį, tuoj po 11 v.r. Mišių Anapilio salėje.

— Pirmajai Komunijai pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje. Pamokas praveda ses. Loreta.

— Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris Kanadoje renka aukas to krašto lietuvių veiklai paremti. Aukas kreipti į sąskaitą nr. 9719 Paramos kredito kooperatyve.

— Mišios sausio 20, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Aleksandrą Valešienę, 11 v.r. už Lietuvą; Wasagoje 2 v.p.p. už Augaičių šeimos mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

— Sausio 20 d. pamaldos 9.30 v.r. šventovėje. Pamokslą sakys kun. dr. A. Jurenas.

— Sausio 23 d., 7.30 v.v. ekumeninės pamaldose Prisikėlimo parapijoje pamokslą pasakys kun. P. Dilys.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukoję \$1000 — V. Anskis, K. Činčio atminimui, M. Dambarienė, \$300 — M. Norkienė; \$200 — J. Zabulionis, J.A. Bataitis; \$100 — V. Staškevičius. Iš viso statybos fonde yra \$257,930. Aukos priimanos "Paramos", Prisikėlimo parapijos ir "Talkos" kredito kooperatyvuose. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių. Aukas galima siųsti ir tiesiogiai šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 200 asmenų. Sovietų knygųje pasirašė: J. Damušienė ir S. Katkauskaitė iš Alytaus; dr. Z. Pagirskienė, J. Žvirgždinienė su sūnumi Jonu iš Vilniaus; O. Dervaitytė iš Kauno; dr. G. Žardecienė su sūnumi Jurundu ir dukterim Jurgita iš Seinu.

— LN vedėjas T. Stanulis grįžta iš atostogų sausio 17 d.

LIETUVA AMERIKOS TELEVIZIJOSJE. Vertingiausia šių metų dovana dviejų valandų istorinis dokumentinis filmas, rodąs lietuvių pastangas atstatyti Lietuvos nepriklausomybę. Dramatiškos demonstracijos Bostone, Vilniuje, Maskvoje, Landsbergio ir Prunskienės interviu su amerikiečių reporteriais. Senatorių diskusijos su politbiuro atstovais. Bush ir Gorbačiovo pasisakymai Lietuvos atžvilgiu. Pabaigoje Lietuvos vaizdu, žodžio ir dainų montažas. Įrašyta VHS video kasetėje. Pagarba Jums už pasitarimą mūsų tautos istorijai! Kasetės kaina su persiuntimu \$35. Čekį su adresu siųsti: F. Kontautas, 747 E. Broadway, So. Boston, MA 02127, USA. Tel. 617-268-5876.

Kanados lietuvių katalikų centras drauge su evangelikų liuteronų išganytojo parapija rengia

400 metų nuo Jono Bretkūno Šv. Rašto išvertimo į lietuvių kalbą

MINĖJIMA

1991 m. sausio 20, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namų Mindaugo menėje.

Programoje: Paskaitininkai — kun. dr. Algirdas Jurenas, kun. dr. Antanas Rubšys, Manhattan College profesorius. Meninė dalis, po jos kavutė. Visuomenė kviečiama šiuo svarbiu ir įdomiu įvykiu susidomėti ir gausiai atsilankyti. Įėjimas — laisva auka. Rengėjai

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

rengia rodymą lietuviško filmo

"LEGENDA APIE GELEŽINĮ VILKĄ",

kurio autorius - ANTANAS KULBIS

Sausio 25, penktadienį, 8 v.v., Hamiltone, parapijos salėje

Sausio 26, šeštadienį, 7 v.v., Toronto Lietuvių namuose (po filmo - jaunimo šokiai)

Sausio 27, sekmadienį, 2 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose

Bilietai gaunami parapijų salėse sekmadieniais po pamaldų ir Toronto Lietuvių namuose. Informaciją teikia: Linas Garbaliuskas 277-3351 ir Julija Šukytė 823-1565.

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS VALDŽIAI, ĮNEŠDAMI SANTAUPAS MŪSŲ KOOPERATYVE!

RRSP

- Mokame aukštas palūkanas (žiūr. skelbimą 8-tame "Tėviškės žiburių" puslapyje)
- Neimame jokio administracinio mokesčio
- Prieš 71 gimtadienį galėsite lengvai šias santaupas pervesti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių
- Norint gauti mokesčių atleidimą už 1990 metus, įnašą į RRSP reikia įteikti iki 1991 m. kovo 1 dienos

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

TAUPLYKIME SAVO ATEITIES GEROVEI!

(Sumažindami pajamų mokesčius)

- SAUSIS ir VASARIS — RRSP indėlių mėnesiai.
- Per šiuos mėnesius dalį savo santaupų įdėkite į saugią
- "Paramos" RRSP s-ta.
- Jei truks "Parama" paskolins.
- "Parama" moka aukštas palūkanas už jūsų indėlius.
- "Parama" neima jokių mokesčių nei už plano administravimą, nei už patarnavimus įdedant ar išimant.
- "Parama" mielai patarnaus nariams, perkėlimui iš kitų RRSP į "Paramos" RRSP planą.

- "Parama" tuoj pat vietoje išduoda kvitą dėl mokesčių atleidimo.
 - Galite pasirinkti indėlio terminą: 1 m. — 11%, 2 m. — 10 3/4%, 3 m. — 10 1/4%. su keičiamu nuosimčiu (variable rate) 9 1/2%.
 - Jūsų RRSP palūkanos apsaugotos nuo pajamų mokesčių.
 - Prieš 71 gimtadienį RRSP santaupas galima pervesti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių.
 - Nelaukite paskutinės dienos!
 - Paskutinė diena indėliams už 1990 metus
- 1991 m. KOVO 1 d.**
Tel. 532-1149

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

Demonstracijos Otavoje ir Toronte

"The Toronto Star" sausio 13 d. laidoje rašo — ryšium su įvykiais Lietuvoje sausio 12, šeštadienį, įvyko lietuvių demonstracijos Toronto miesto rotušėje ir Otavoje prie sovietų ambasados. Į Otavą demonstrantai suvažiavo iš Hamiltono, Toronto ir Montrealio. Keturi autobusai su lietuvių ir latvių dël oro sąlygų turėjo grįžti Torontan nepasiekę Otavos. Toronto rotušėje jie buvo nukreipti demonstracijai. Gabija Petruskienė pareiškusi, kad Gorbačiovas, atrodo, imasi pakartoti Stalino tironiją. Pasak jos, Kanados lietuvių reikalauja, kad Sov. Sąjunga pripažintų Lietuvos vyriausybę, vakariečiai nutrauktų sovietams ekonominę paramą iki jie išves kariuomenę iš Lietuvos, sovietų kariniai veiksmai bus sustabdyti ir pradėtos derbybos tarp Sov. Sąjungos ir Lietuvos. Baltiečių atstovai buvo priimti sovietų ambasadoje. Rita Rudaitytė, latvis dr. Silins ir vienas estas.

Sausio 13 d. visose lietuvių šventovėse melstasi už Lietuvą ir dël jos laisvės grumtynės, vakariečiai nutrauktų sovietams ekonominę paramą iki jie išves kariuomenę iš Lietuvos, sovietų kariniai veiksmai bus sustabdyti ir pradėtos derbybos tarp Sov. Sąjungos ir Lietuvos. Baltiečių atstovai buvo priimti sovietų ambasadoje. Rita Rudaitytė, latvis dr. Silins ir vienas estas.

Sausio 13 d. visose lietuvių šventovėse melstasi už Lietuvą ir dël jos laisvės grumtynės, vakariečiai nutrauktų sovietams ekonominę paramą iki jie išves kariuomenę iš Lietuvos, sovietų kariniai veiksmai bus sustabdyti ir pradėtos derbybos tarp Sov. Sąjungos ir Lietuvos. Baltiečių atstovai buvo priimti sovietų ambasadoje. Rita Rudaitytė, latvis dr. Silins ir vienas estas.

Sausio 13 d. visose lietuvių šventovėse melstasi už Lietuvą ir dël jos laisvės grumtynės, vakariečiai nutrauktų sovietams ekonominę paramą iki jie išves kariuomenę iš Lietuvos, sovietų kariniai veiksmai bus sustabdyti ir pradėtos derbybos tarp Sov. Sąjungos ir Lietuvos. Baltiečių atstovai buvo priimti sovietų ambasadoje. Rita Rudaitytė, latvis dr. Silins ir vienas estas.

Sausio 13 d. visose lietuvių šventovėse melstasi už Lietuvą ir dël jos laisvės grumtynės, vakariečiai nutrauktų sovietams ekonominę paramą iki jie išves kariuomenę iš Lietuvos, sovietų kariniai veiksmai bus sustabdyti ir pradėtos derbybos tarp Sov. Sąjungos ir Lietuvos. Baltiečių atstovai buvo priimti sovietų ambasadoje. Rita Rudaitytė, latvis dr. Silins ir vienas estas.

Sausio 13 d. visose lietuvių šventovėse melstasi už Lietuvą ir dël jos laisvės grumtynės, vakariečiai nutrauktų sovietams ekonominę paramą iki jie išves kariuomenę iš Lietuvos, sovietų kariniai veiksmai bus sustabdyti ir pradėtos derbybos tarp Sov. Sąjungos ir Lietuvos. Baltiečių atstovai buvo priimti sovietų ambasadoje. Rita Rudaitytė, latvis dr. Silins ir vienas estas.

Sausio 13 d. visose lietuvių šventovėse melstasi už Lietuvą ir dël jos laisvės grumtynės, vakariečiai nutrauktų sovietams ekonominę paramą iki jie išves kariuomenę iš Lietuvos, sovietų kariniai veiksmai bus sustabdyti ir pradėtos derbybos tarp Sov. Sąjungos ir Lietuvos. Baltiečių atstovai buvo priimti sovietų ambasadoje. Rita Rudaitytė, latvis dr. Silins ir vienas estas.

Sausio 13 d. visose lietuvių šventovėse melstasi už Lietuvą ir dël jos laisvės grumtynės, vakariečiai nutrauktų sovietams ekonominę paramą iki jie išves kariuomenę iš Lietuvos, sovietų kariniai veiksmai bus sustabdyti ir pradėtos derbybos tarp Sov. Sąjungos ir Lietuvos. Baltiečių atstovai buvo priimti sovietų ambasadoje. Rita Rudaitytė, latvis dr. Silins ir vienas estas.

Vytauto Alanto 3-jų veiksmų drama

"AUKŠTADVARIS"

vaidins Toronto lietuvių dramos teatras "AITVARAS"

š.m. sausio 27, sekmadienį, 12.30 v.p.p. (po 11 v. Mišių), didžiojoje ANAPILIO salėje Mississaugoje.

Bus pranešimas apie Lietuvių slaugos namų statybos padėtį. Įėjimas \$5. Visos pajamos skiriamos Lietuvių slaugos namų statybai. Visus kviečia gausiai dalyvauti —

Anapilio parapijos kultūros sekcija

A.A. Petronėlės Barškėtienės atminimui E. Barškėtienė iš Čikagos, Ill., "Tėviškos žiburiams" aukėjo \$25.

A.A. Bronės Kerulienės atminimui KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$20.

A.A. S. Jurevičienės atminimui vietoje gėlių L. Pevečienė "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$40.

A.A. Sofijos Jurevičienės atminimui Jurgis ir Teresė Kiškūnai, Vidas ir Kristina Kiškūnai, Dalė ir Norm Janelle, Rasa ir Victor Savarino "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$50.

"Paramos" kredito kooperatyvas primena nariams, studijuojantiems pirmus metus universitete, kad jau laikas paduoti prašymus gauti "Paramos" stipendijas (iki \$1000). Stipendijų prašymai priimami iki 1991 m. kovo 1 d. Vedėja

LIETUVIO STALIAUS BENDROVĖ
"Rebe Carpentry" atlieka darbus pagal kliento norą. Stato priestatus, taiso namus, įrengia rūsius, pertvarko prausyklas ir kitus remonto darbus. Geras darbas — pigios kainos. Skambinti tel. 416-527-7689 Hamiltone.

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė verslo 769-3300 namų 769-1835

- Patarnauja lietuvių kalba.
- Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

Pirkite namus geresnei savo atečiai

MONTREAL

Petrai ir Almai (Staškevičiūtė) Drešeriams su šeima išleistuvės buvo surengtos gruodžio 31 d. Yves ir Lilės (Jonelytės) Mainville namuose. Susirinko apie 60 suaugusių ir mažų — giminės bei artimieji. Prie puikių vaišių, nuširdžių linkejų buvo įteikta ir dovanėlė. Montrealiečiai pasigėdėjos lietuviškos šeimos. Šalia abiejų tėvų aktyvios skautiškos veiklos, Alma buvo prisidėjusi prie Montrealio liutunistinės mokyklos ir kurį laiką sekretoriavo "Lito" valdyboje. Petras buvo KLB Montrealio apylinkės valdyboje sekretoriumi. Taipgi sekretoriavo AV parapijos visuotinių susirinkimų metu, būdamas parapijos komiteto nariu. Dabar Petras darbovietės yra keliamas į Sarniją, Ont. Čia, Montrealyje, pardavė savo namus ir pradės įsikurti naujoje vietoje.

Kun. Paulius Mališka, besidarbuojas Brazilijos misijose, lan-

kosi Montrealyje. Čia praleis kelė savaitę, lankydamas artimuosius ir stiprindamas sveikatą. Naujų metų sutikimas, rengtas LK Mindaugo šaulių kuopos AV parapijos salėje, sutraukė gerą šimtą dalyvių. Prie skanių vaišių su puikia muzika visi svečiai pakilia nuotaika sutiko 1991-uosius.

AV parapijoje 1990 metais buvo 6 vedybos, 15 krikštų ir 31 laidotuvis.

KLK moterų dr. J. Montrealio skyriaus valdyba šaukia narių susirinkimą sausio 27 d. po 11 v. pamaldų seselių namuose. Balandžio 7 d. ruoš pietus AV parapijos salėje.

Montrealio lietuvių auksinio amžiaus klubas "Rūta" šaukia metinį susirinkimą sausio 30, trečiadienį, 1 v.p.p. klubo patalpose. Bus įvairūs pranešimai ir rinkimai į valdybą. Klubo nariams dalyvavimas būtinas. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$26,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	11 1/2%	Taupymo — special.	7 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	6 1/2%
1 metų	10 3/4%	Taupymo — kasdienines	6 1/4%
180 d. - 364 d.	10 1/2%	Einaimos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	10 1/4%	RRIF — RRSP — term.	11 3/4%
60 d. - 119 d.	10 %	RRIF — RRSP — taup.	7 1/2%
30 d. - 59 d.	10 %		

IMA UŽ:

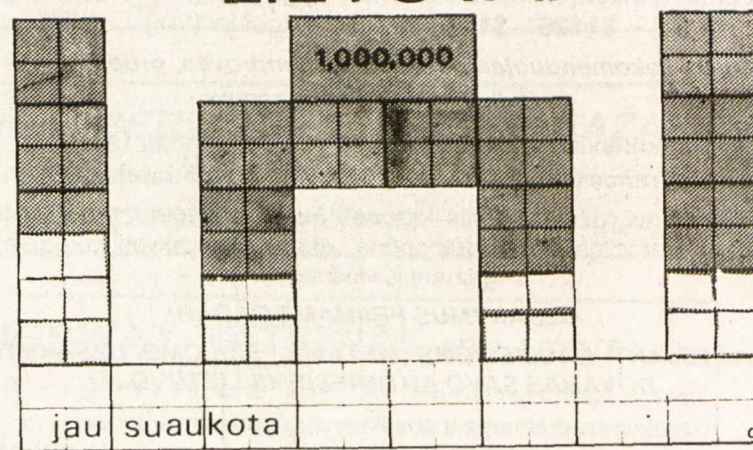
Nekilin. turto nuo 13 1/4%, asmenines — nuo 14 1/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

ar jau atidavei savo dalį?

"PASLAUGA RŪTA" (Labdaros tikslu). Įmokėjus \$100 į "Paramos" banką, jūs galite aprūpinti kiaušienės skerdieną Lietuvoje gyvenančius giminaičius, draugus, senelių ir vaikų namus. Grynos šviežios skerdienos gaus 50 kg. Mėsa bus pristatoma į namus pagal nurodytą adresą. Teirautis tel. (416) 536-4742. TORONTAS-RŪTA

ROMAS PUKŠTYS, TRANSPAK savininkas, vėl važiuoja į Lietuvą vasario mėnesio pradžioje. Perveda PINIGUS doleriais, tvarko PALKIMUS, perka AUTOMOBILIUS "Lada" pigiai nuo \$4,000-\$5,500 JAV valiuta. Užsakymus prima iki vasario 6 d. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, USA. Tel. 1-312-436-7772.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom — vestuvėm, krikštynom, laidotuėm, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiušienei tel. (416) 626-5184.

GĖLĖS VESTUVĖMS

Meniški paruošiamos gėlių puokštės visam vestuvių pulkui. Kreiptis į Valę Siminkevičienę tel. 595-9761 Toronte.

IŠNUOMOJAMAS penkių kambarių vienaaukštis namas Bloor-Kipling rajone, Etobicoke, Ont. Skambinti tel. 239-4113.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Noriką (didesnius kiekius pristatant į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

PIGIAI PARDUODU NAUJUS tautinius suvalkiečių moteriškus drabužius (13-14 išm.) ir natūralaus lapės kailio kailiukus. Skambinti tel. 421-0982 Toronte.

"LEDAS" REFRIGERATION Taisau — visų rūšių šaldytuvus; automobilių vėsinimo sistemas; skalbimo bei džiovinimo mašinas. Darbas garantuotas, prieinama kaina. RAIMONDA JARECKAS tel. (416) 536-8390 Toronte.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parpinama salė, muzika, gėles, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.